KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 46 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, NOVEMBER-LAPKRIČIO 16, 1938. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

Liaudies Frontas Laimėjo Pietų Amerikoj Rinkimus

SOCIALISTAS IŠRINKTAS ČILI RESPUBLIKOS PREZIDENTU.

Reakcininkai bandė rinkimus susukti, bet pabugo revoliucijos.

Specialis "New York Times" korespondentas praneša labai įdomių žinių iš Čili respublikos. Pasirodo, kad šitoj Pietų Amerikos valstybėj yra susidaręs iš kairiųjų partijų stiprus Liaudies Frontas, ir kad 25 spalių dieną tenai buvo respublikos prezidento rinkimai, kuriuos laimėjo socialistas Pedro Aguirre Cedra, šito Liaudies Fronto kandidatas. Bet valdžios partija norėjo rinkimus susukti ir išaiškinti juos savo kandidato naudai. Jos kandidatas buvo finansų ministeris Gustavo Ross, reakcininkas. Todėl kaip tik balsams skaityti komisija paskelbė, kad Aguirre gavo 221,116 balsų prieš Rosso 213,615 balsų, valdžia tuoj pareiškė, kad tai ne oficialus balsų skaitymas ir paveda rinkimus "ištirti" tam tikrom teismui, kurio sprendimas turi but galutinas.

Darbininkų organizacijos tuojaus prieš tai sukilo ir pradėjo organizuoti "Raudonąją Miliciją" savo kandidatui ginti.

Santiago mieste Liaudies Frontas nutarė suruošti 20 vasario masinį mitingą ir sutraukti 150,000 žmonių išrinktam savo prezidentui paremti.

Bet kad tas mitingas negalėtų įvykti, vidaus reikalų ministeris, Luis Salas Romo, uždraudė viešus susirinkimus. Šitas valdžios žingsnis da labiau suerzino liaudį. Po visą šalį prasidėjo revoliucinio pobudžio bruzdėjimas.

Lapkričio 11 dieną išrinktam socialistui Aguirre'ui buvo suruoštos priėmimo iškilmės Santiago Miesto Rumuose. Socialistai atėjo į tas iškilmes uniformuoti. Liaudies Fronto kalbėtojai smarkiai atakavo valdžios partiją, kuri stengiasi susukti rinkimus ir apgauti žmones.

Kai visi pažangieji elementai ruošėsi į kovą prieš "tautiškos" valdžios daromas suktybes, tai visai netikėtai buvęs valdžios kandidatas Ross išleido savo "manifestą," pareikšdamas, kad "patriotiniais sumetimais" jisai pasitraukiąs iš tos kovos ir užleidžiąs prezidento vietą socialistui Aguirre'ui.

Iš jo manifesto paaiškėjo ir jo "patriotiniai sumetimai." Jisai prisipažįsta, kad vyriausis armijos vadas gen. Oscar Novoa pataręs jam nesivaržyti dėl rinkimų davinių, nes galinti kilti revoliucija. Šaulių vadas gen. Humberto Arriagada taipgi jam pasakęs, kad visuomenės opinija aiškiai esanti socialisto pusėj ir priešintis žmonių valiai butų pavojinga. Todėl jis, Gustavas Ross, ir nutaręs pasitraukti į šalį. Vadinasi, jis nusigando žmonių revoliucijos ir todėl pas jį atsirado "patriotiniai sumetimai."

Išrinktas Liaudies Fronto kandidatas Aguirre užimsiąs Čili respublikos prezidento vietą 24 gruodžio. Čili prezidentai renkami 6 metų tarnybai.

Tai prasta žinia Hitleriui ir Mussoliniui.

Sovietai Giria Naują Turkų Prezidentą.

Pereitą sąvaitę mirė pirmasis Turkijos prezidentas Kamal Ataturk. Jo vieton Turkijos seimas išrinko generolą Ismetą Inonu, kuris 13 metų buvo Turkijos premjeru. Maskvos "Pravda" ir "Izviestija" pagerbė mirusio prezidento atminį ir su džiaugsmu pasitiko jo įpėdinį. Sovietų spauda tikisi, kad dabar Rusijos ir Turkijos santikiai bus da geresni, negu iki šiol buvo. Nors rusų-turkų santikiai nėra prasti ir dabar, tačiau pusėtinai atvėso dviem paskutiniais metais. Iš pat pradžių Sovietų Sąjunga buvo geriausia Turkų Respublikos draugė. Nors Sovietai tuomet ir patys sunkiai kovojo už savo buvį, bet rėmė ir turkų kovą už nepriklausybę. Jie siuntė naujai Turkijai pinigų, ginklų ir kitokios pagalbos. Bet paskutiniais laikais Turkijoj labai sustiprėjo vokiečių įtaka ir todėl Sovietų pozicija tenai susilpnėjo. Maskva dėl to buvo labai susirupinus. Savo pozicijai sustiprinti, Maskva buvo nusiuntus Turkijon gabų savo diplomatą Karachaną. Bet vėliau jį atšaukė ir sušaudė kaip "trockininką" ir "išdaviką." Ką jis išdavė, iki šiol niekas nežino. Manoma, kad jis neteko savo galvos vien tik dėl to, kad jam nepavyko nugalėti vokiečių įtaką Turkijoj. Ar naujas Turkijos prezidentas bus palankesnis Sovietams negu Vokietijai, tai lieka dar pamatyti.

Japonija Atmetė 3 Valstybių Protestą.

Pereitą sąvaitę Japonijos militaristai Kinijoj uždarė Yangtze upę visiems laivams, išskyrus tik savo. Kadangi šita upė eina labai toli Kinijos gilumon ir kitų valstybių laivai iki šiol vedė tenai plačią prekybą, tai Anglija, Francuzija ir Amerika nusiuntė Japonijai protestą dėl tos upės uždarymo, ir pareikalavo, kad ji butų tuojaus atidaryta. Šį panedėlį Japonija mandagiai tą reikalavimą atmetė.

REIKALAUJA AREŠTUOTI DIES'O LIUDININKĄ.

Newarko advokatas Isserman nusiuntė Justicijos Departamentui reikalavimą, kad butų areštuotas Dies'o komiteto liudininkas J. B. Mathews, kuris liudydamas tam komitetui apie "raudonųjų veiklą" kriminališkai apšmeižė ir jį, advokatą Issermaną

Socialistų Laimėjimas Connecticut Valstijoj.

Jų kandidatas McLevy surinko 164,000 balsų.

Kaip rašėm pereitam "Keleivio" numery, Amerikos socialistai kreipė daug dėmėsio į Connecticut valstijos rinkimus, kur socialistas Jasper McLevy, dabartinis Bridgeporto majoras, buvo pastatęs savo kandidatura į gubernatorius. Kadangi jis yra pagarsėjęs kaip nepaprastai teisingas ir sumanus miesto viršininkas, tai jis tikėjosi laimėti ir gubernatoriaus rinkimus. Nors jo viltys neišsipildė, vis dėl to jis surinko 163,953 balsus. Republikonai ir demokratai už jį, žinoma, nebalsavo, nes jie turėjo savus kandidatus. Taigi už jį turėjo balsuoti tik tie, kurie aiškiai pritarė jo socialistiniam nusistatymui. Tai yra didelis laimėjimas socialistinei idėjai.

Rinkimus laimėjo republikonų dandidatas Baldwin, nes šiais rinkimais Connecticut balsuotojų didžiuma pakrypo republikonų pusėn. Vis dėl to socialistas McLevy butų išrinktas, jeigu jam nebutų pakenkęs demokratų kandidatas.

Tamas Mooney Bus Paliuosuotas.

Tą žada padaryti naujas Californijos gubernatorius.

"Keleivy" buvo jau rašyta, kad po to, kai Vyriausis Teismas atsisakė svarstyti Tamo Mooney peticiją, jį galės paliuosuoti tiktai naujas Californijos gubernatorius, jeigu tuo gubernatorium bus išrinktas demokratų kandidatas, Culbert Olson. Ir kaip sykis taip atsitiko. Pereitos sąvaitės rinkimuose Olsonas buvo išrinktas į Californijos gubernatorius ir tuoj paskelbė, kad užėmęs savo vietą jis tuoj Tamą Mooney ir jo draugą Billingsą paleis, kaip nekaltus reakcinio kapitalo kankinius.

Californijos valstiją per 44 metus valdė republikoniški reakcininkai, kurie ir Tamą Mooney pasmerkė visą amžių kalėti. Nors visi buvę prieš Mooney liudininkai senai jau prisipažino, kad jie buvo republikonų papirkti ir prisiekė teisme kreivai, vis dėl to reakciniai teismai nesutiko pasmerktą darbininkų vadą iš kalėjimo paleisti. Užtai gi Californijos žmonės dabar iššlavė iš valdžios republikonus ir išrinko demokratus, prie kurių Mooney bus paliuosuotas.

SUGRYŽO FRANCUZIJOS SAVANORIAI.

Pereitą subatą Francuzijon sugryžo pirmieji savanoriai iš Ispanijos, kur jie tarnavo Tarptautinėj Brigadoj. Išvažiuojant jiems iš Ispanijos, ispanų liaudis palydėjo juos su gėlėmis ir laisvės vėliavomis.

KUBA AUKOJA ISPANIJAI CUKRŲ.

Havanos žiniomis, Kubos valdžia nutarusi paaukoti Ispanijos žmonėms cukraus. Kuba cukrų gamina ir labai daug jo turi.

Popiežiaus Santikiai Su Italijos Valdžia Vėl Paaštrėjo.

Iš pradžių Mussolinis popiežiui labai pataikavo. Jis atsteigė net Vatikano valstybę ir magaryčioms pridėjo apie 2,000,000,000 lirų pinigais ir Italijos valdžios bonais. Bet susisėbravus Italijai su protestoniška Vokietija, Mussolinis nori taikyti savo politiką prie Hitlerio anti-katalikiško vajaus. Todėl santikiai tarp popiežiaus ir Mussolinio pradėjo blogėti. Nors kai kuriam laikui jie buvo lyg ir sušvelnėję, bet paskutinėmis dienomis vėl paaštrėjo. Popiežiaus dvarui labai nepatiko naujas fašistų įstatymas apie vedybas. Šitas įstatymas draudžia Italijos "arijonims" tuoktis su kitokios rasės žmonėmis ir sako, kad kas susituoks priešingai šitam patvarkymui, tokios vedybos bus nelegalės ir nesiskaitys vedybomis. Tuo budu yra ignoruojama popiežiaus bažnyčia, kuri mano, kad vedybų klausimas priklauso jai vienai, ir valdžia neturi teisės į tai kištis. Dėl to popiežius iškėlė aštrų protestą fašistinei Italijos valdžiai. Bet fašistai sako, kad piliečių reikalus tvarko valdžia, o ne bažnyčia. Bažnyčia gali jiems kalbėti tik apie "dangaus karalystę," o kas ant žemės, tai valdžios reikalas. Ir šį panedėlį popiežiaus protestą Mussolinis atmetė.

ŠVEICARIJOJ AREŠTUOTA DAUG FAŠISTŲ.

Pereitą sąvaitę Šveicarijoj buvo susektas fašistų sąmokslas prieš demokratinę tvarką. Padaryta visa eilė kratų ir areštų. Suimta daugiau kaip 100 fašistų. Iš rastos pas juos medžiagos paaiškėjo, kad jie palaikė slaptus santikius su Vokietijos naciais ir planavo nuversti demokratinę Šveicarijos valdžią. Žinios sako, kad Šveicarijos valdžia dabar pradės griežtą kovą prieš nacių propagandą.

MEKSIKA ATLYGINS AMERIKONAMS UŽ ŽEMES.

Meksikos ginčas su Jungtinėmis Valstijomis dėl nusavintų amerikonų žemių Meksikoje pasibaigė. Meksika sutiko Amerikos piliečiams atlyginti už tas žemes, kurios jų buvo įsigytos po 1927 metų. Greitu laiku Washingtonas ir Meksika paskirs jungtinę komisiją, kuri turės nustatyti kiek tos žemės yra vertos.

WAGNERIO ĮSTATYMAS BUSIĄS PAKEISTAS.

"The New York Times" sako, kad jo surinktomis žiniomis naujas Kongresas veikiausia pakeisiąs Wagnerio įstatymą, kuris draudžia fabrikantams ardyti darbininkų unijas.

SIUVĖJŲ UNIJA PASITRAUKĖ IŠ CIO.

Moteriškų drapanų siuvėjų unija, žinoma kaip International Ladies' Garment Workers' Union, nutarė nesidėti prie pastovios CIO organizacijos, kuri šią sąvaitę yra steigiama Pittsburghe.

Kongreso Rinkimų Daviniai.

Demokratų išrinkta 329, republikonų—190.

Pereitą sąvaitę buvo renkamas naujas Jungtinių Valstijų Kongresas. Nors republikonai labai džiaugiasi savo laimėjimais ir pranašauja Roosevelto reformoms galą, ištikrųjų gi jie laimėjo visai nedaug. Jie turės keliatą atstovų daugiau, negu turėjo pirma, bet vistiek jie bus didelėj mažumoj. Štai palyginimas:

Senate bus 68 demokratai, 23 republikonai, 2 farmeriai-darbiečiai, 1 progresistas ir 1 nepriklausomas. Senato didžiumai reikia 49 balsų, o republikonai turės tik 23 balsus. (Šiais rinkimais republikonai laimėjo 8 vietas, o demokratai 8 pralaimėjo, bet pastarieji vistiek turės didelę didžiumą.)

Atstovų Bute demokratai turės 261 kongresmaną, republikonai 167 ir progresistai 2 (4 dar abejotini). Didžiumai reikia 218 balsų, o republikonai turės tik 167. (Šiais rinkimais republikonai 78 vietas Atstovų Bute laimėjo, o demokratai 70 vietų neteko, bet pastarieji vistiek turės didelę didžiumą.)

Gubernatorių šiais rinkimais demokratai pravedė 30 (9 pralaimėjo), o republikonai pravedė tik 18 (11 laimėjo).

Farmeriai-drabiečiai vieno gubernatoriaus neteko ir progresistai vieno neteko.

BIAURUS ĮSTATYMAS PRIEŠ DARBININKUS.

Per visuotinus rinkimus pereitą sąvaitę Oregono valstijoj balsuotojai užgyrė biaurų įstatymą prieš darbininkus.. Jis draudžia unijoms kolektuoti narių duokles, skelbti streikus ir pikietuoti dirbtuves. Unijos rengiasi skųsti šitą įstatymą vyriausiam šalies teismui kaip priešingą šalies konstitucijai.

EBROS FRONTE KRITO 100,000 FAŠISTŲ.

Ispanijos respublikos valdžia praneša, kad nuo to laiko, kaip liepos mėnesį lojalistai persikėlė per Ebros upę, iki šiol fašistai tenai paklojo jau 100,000 savo kareivių, stengdamiesi pervaryti lojalistus per Ebrą atgal.

FRANCUZIJA UŽDARĖ KELIĄ KINIJOS GINKLAMS.

Šancha j a u s žiniomis, Francuzija uždarė kelią karo medžiagai, kuri buvo siunčiama Kinijos armijai per francuzų valdomą Indo-Kiniją. Spėjama, kad francuzai padarė tai pataikaudami japonams.

TĖVAS UŽMUŠĖ VERKIANTĮ VAIKĄ.

Tai buvo Chicagoj pereitą sąvaitę. Jaunas bedarbis Koch dabojo savo 4 mėnesių vaiką, o jo jauna žmona dirbo restorane. Vaikas labai rėkė ir tėvas išėjęs iš kantrybės smogė jam per pakaušį. Vaikas buvo užmuštas ir tėvas dabar areštuotas.

Žydų Skerdynėm Vokietijoj Pasibaisėjo Visas Pasaulis

AMERIKA ATŠAUKĖ SAVO PASIUNTINĮ IŠ BERLYNO.

Piktinasi anglai ir francuzai; Chamberlainas susirupinęs.

Kelios dienos atgal vienas žydukas Francuzijoj nušovė vokiečių pasiuntinybės diplomatą. Vokietijos fašistai pradėjo užtai keršyti visiems žydams. Prasidėjo baisus pogromai ir teroras. Įšėlę nacistai pradėjo deginti žydų krautuves, sprogdinti jų sinagogas ir naikinti kitokias žydų įstaigas. Vienos mieste per vieną dieną buvo sunaikinta 21 žydų šventykla. Apsvaigę neapykanta ginkluoti fašistai vertė žydus savo rankomis griauti sinagogas. Negalėdami šitokio smurto pakelti, Vienoje 22 žydai nusižudė.

Su tokia pat furija fašistai atakavo žydus ir kituose Vokietijos miestuose. Ir visa tai buvo organizuota ir vadovaujama pačios nacių valdžios. Rašydamas apie deginamas ir sprogdinamas žydų įstaigas, propagandos ministerio Goebbelso organas "Der Angriff" pasakė: "Mes neišliesime nei vienos ašaros dėl jų. Jos (sinagogos) stovėjo mums po kojų jau gana ilgai. Mes galėsime tas vietas suvartoti daug naudingiau, negu kad žydiškas tvirtoves tenai laikyti."

Miunchene buvo paskelbtas įsakymas, kad visi žydai tuojaus išsikraustytų. Žydų banko langai buvo išdaužyti, o jo viršininkai suimti ir išgabenti į koncentracijos stovyklą. Banko direktorius su žmona nusižudė.

Niuremberge privatiniai žydų namai išdaužyti, vaikai iš lovų išmėtyti, rakandai ir kaurai sunaikinti.

Koelne išdaužytos visos žydų krautuvės, restoranas sugriautas, sinagoga sudeginta.

Zalcburge sinagoga sunaikinta, maldos indai išmėtyti po gatvę, krautuvių langai išdaužyti ir prekės išplėštos.

Berlyno apylinkėje sudegintos visos sinagogos, namai išdaužyti, krautuvės sudardytos.

Tas pats Hamburge, Dresdene, Pottsdame, vienu žodžiu—visoj Vokietijoj. Viename tik Vienos mieste žydų turto sunaikinta už apie $4,000,000.

Negana to, Hitlerio valdžia užkrovė žydams da 1,000,000,000 markių pabaudos užtai, kad anas žydukas nušovė Paryžiuje vieną fašistą. Šitą sumą turi sudėti fašistams 700,000 žydų, kurie dar tebėra Vokietijoj.

Be to, visi žydų vaikai išvaryti iš mokyklų ir išleistas patvarkymas, kuriuo draudžiama žydams turėti bet kokį biznį.

Šitokiais fašistų žvėriškumais pasibaisėjo visas civilizuotas pasaulis. Amerika atšaukė net savo pasiuntinį iš Berlyno, kad paaiškintų tikrą padėtį Washingtonui.

Piktinasi francuzų visuomenė, biaurisi anglai. Bet iš visų prasčiausia dabar jaučiasi Chamberlainas, kuris paskutiniais laikais taip nuoširdžiai Hitleriui tarnavo. Amerikoje beveik visa spauda smerkia Vokietijos fašistus kaip žiauriausius tamsiųjų amžių barbarus.

Amerikos Legijono Vadas Puola Roosevelтą.

Amerikos Legijono vadas Chadwick jaučiasi esąs tokia svarbi asaba, kad gali net ir prezidentui Rooseveltui diktuoti. Rooseveltas anądien pasiuntė Sovietų Rusijai pasveikinimą, susilaukus jai 21 metų sukakties. Tas labai nepatiko tam legijonieriui ir jis turėjo drąsos viešai pasmerkti šitokį prezidento žygį. Girdi, negana kad Rooseveltas Sovietus pripažino, bet da ir pasveikinimą jiems siunčia. Tas parodo, jis sako, kad Rooseveltas simpatizuoja Sovietams. "Amerikos Legijonas nepripažino jokių santikių su Rusija ir nekuomet nepripažins," pareiškė misteris Chadwick.

Lygiai tokia pat pagieža spiaudo prieš Sovietų Rusiją Hitleris ir Mussolinis.

Prezidentas Rooseveltas dabar turbut turės atsiklausti legijonierių boso, kam jis gali simpatizuoti, o kam ne.

Tai ve, iš kur gręsia Amerikos demokratijai pavojus.

SMETONA VĖL "IŠRINKTAS."

Associated Press šį panedėlį pranešė iš Kauno, kad Antanas Smetona vėl buvo "išrinktas" Lietuvos prezidentu septyneriems metams Kitų kandidatų nebuvę, taigi aišku, kad nebuvo iš ko rinkti, ir todėl nebuvo jokių rinkimų, o tik žmonėms akių dumimas.

NUSKRIAUSTA MOTERIS NUŠOVĖ ITALŲ PRINCĄ.

Milano mieste pereitą sąvaitę buvo nušautas stambus fašistų šulas, kunigaikštis Trivulzio. Jį nudėjo moteris vardu Maria Lazzarini, kurią jis naudojo per 15 metų, o dabar pametė. Jis buvo vedęs, bet šitą moterį naudojo kaip meilužę.

SPALIŲ MĖNESY BUVO 25 STREIKAI.

"The New York Times" pranešimu, per spalių mėnesį šimet buvo kilę 25 streikai. Vienuolika jų darbininkai laimėjo, septynis pralaimėjo, keturis kompromisavo, o kiti liko da neišspręsti.

DREBĖJO PACIFIKO VANDENYNO DUGNAS.

Tarp Aleutų ir Havajų salų, Pacifiko Vandenyne, pereitą sąvaitę smarkiai drebėjo dugnas. Kitaip pasakius, po vandenynu buvo žemės drebėjimas, kuris buvo jaučiamas ir Alaskoj.

APŽVALGA

KAIP Į KLAIPĖDOS KLAUSIMĄ ŽIUREJO KAPSUKAS.

"Naujoji Gadynė" cituoja lietuvių komunistų vado Kapsuko rašytą straipsnį Klaipėdos klausimu. Pasiklausykit:

"Visa Lietuvos buržuazija labai susirupinus Klaipėdos kraštu: juk tai jos išėjimas į į juras! Užtai ir visokiais budais stengiasi išlaikyti jį savo rankose. **Ji visiškai nesiskaito su Klaipėdos krašto gyventojų didžiumos valia.** Ji užgrobė jį su Francuzijos ir Anglijos imperialistų pagelba ir laiko įsikibus į jį dantimis ir nagais. Kadangi Klaipėdos krašto gyventojų aiški didžiuma nenori tos Lietuvos buržuazijos globos, tai galima išlaikyti jis savo naguose tik okupacijos ir karo meto pagelba...

"...Aišku, kad... Lietuvos socialfašistų nusistatymas Klaipėdos klausimu tai yra grynai buržuazinis, grobikiškas nusistatymas. Jie, kaip tikri Lietuvos buržuazijos lekajai, viską daro, kad Klaipėdos kraštą labiau pririšt prie Lietuvos. Tuo tikslu Lietuvos socialfašistai pilnai pritaria Klaipėdos krašto lietuvinimui ir lietuviškam jo kolonizavimui.

"Panašiai elgiasi ir kitų šalių socialdemokratų partijos. Jos senai nustojo buvę darbininkų klasės partijomis, o liko socialfašistinėm buržuazinėm partijom. Jos liko ištikimais šunimis savo krašto buržuazijos ir visiškai suaugo su buržuazija ir buržuazine valstybe... Darbininkai tur stot už teisę Klaipėdos krašto gyventojams laisvai apsispręsti ir atsiskirti nuo Lietuvos, jei jie to panorės."

Taip Kapsukas rašęs Lietuvos komunistų "Balse," kuris buvo leidžiamas Tilžėje.

Čia įdomu tas, kad socialdemokratus, kurie gynė Klaipėdos kraštą, Kapsukas vadina "socialfašistais" ir savo krašto buržuazijos "ištikimais šunimis." Kapsukas griežtai reikalauja Klaipėdos vokietininkams apsisprendimo. Ir šiandien kaip tik to paties reikalauja Hitleris.

"NEPRISOTINAMAS JANKUS PRARIJO 1000 RUBLIŲ."

Kunigo A. Miluko knygoj yra įdėtas buvusio "Varpo" redaktoriaus Jono Kriaučziuno laiškas, rašytas kunigui A. Burbai 1893 metais. Tame laiške Kriaucziunas skundžiasi, kad "Varpui" leisti nebuvę pinigų, nes sudėtos aukos išsibaigusios, ir jis priduria:

"Viena dalis išėjo ant gero, o kitą **nepasotinams ir amžinai pavargęs Jankus prarijo.** Juk tie pinigai (1000 rublių), kuriuos suskolinę 'inteligentai' kaipo pašelpiančią paskolą be procentų buvo Jankui įdavę, pernai rudenį teko Jankui su pagelba šantažo (grąsino, kad skųs Maskoliams, jei dokumento neatiduos inteligentai)."

Kaip rodos, tie pinigai (1000 rublių) buvo duoti Jankui ant rankos už "Varpo" ir "Ukininko" spausdinimą, bet Jankus, atspausdinęs du ar tris tų laikraščių numerius, pastatė sunkesnes išlygas; o kai tų laikraščių spausdinimas iš jo buvo atimtas ir atiduotas Mauderodei, tai Jankus atsisakė tą 1000 rublių grąžinti. Todėl Kriaucziunas ir rašė, kad Jankus "1000 rublių prarijo."

Taigi ir tais "ideališkais laikais" ne viskas buvo ideališka.

McLEVY "APGAVĘS" ŽMONĖS.

Šįmet į Connecticut valstijos gubernatorius ėjo trys kandidatai: socialistas, demokratas ir republikonas. Komunistai agitavo už demokratą ir prieš socialistą. Kadangi komunistų remiamas demokratas buvo sumuštas, tai "Laisvė" dabar šmeižia socialistą, vadindama jį "apgaviku." Esą—

"Nuo Socialistų Partijos nutrukus šaka Connecticut valstijoje puikiai pasidarbavo republikonų partijai. Mat, Bridgeporto miesto majoras ponas McLevy išstatė savo kandidaturą į gubernatorius, suskaldė pažangiųjų frontą ir valstijos vairą atidavė reakcionieriui republikonui.

"Šį sykį McLeviui pavyko apgauti daug žmonių. Kitą sykį jie bus protingesni."

Visų pirma yra melas, kad socialistai "pasidarbavo republikonų partijai." Jie darbavosi **už savo kandidatą**, už McLevy, o ne už republikonų partiją.

Jeigu "Laisvė" norėjo pasakyti, kad socialistai turėjo nestatyt savo kandidato, bet atiduoti savo balsus demokratui, tai ir tuomet jos pozicija neišlaikytų kritikos, nes socialistai organizuojasi juk ne tam, kad demokratus remtų, bet kaip tik tam, kad galėtų statyti savo kandidatus.

McLevy yra labai populiarus žmogus Connecticut valstijoj. Jis yra Bridgeporto majoras ir jau keliuose iš eilės rinkimuose tenai sumušė abidvi kapitalistines partijas. Ir gubernatoriaus rinkimuose dabar jam visai nedaug truko, kad butų išrinktas. Jis gavo apie 165,000 balsų. Pagal "Laisvę," tai "jam čia pavyko apgauti daug "žmonių."

Bet apsisukus ji rašo, kad komunistų kandidatas New Yorke irgi gavęs daug balsų. Taigi reikėtų pasakyti, kad ir jam "pavyko apgauti daug žmonių." Bet "Laisvė" taip nesako. Ji didžiuojasi, kad žmonės už komunistą balsavo. Tik McLevy yra "apgavikas."

Na, vyrai, kur čia logika?

"ŠUVIS, NEPATAIKĖS TAIKIKLIO."

"Laisvės" 10 lapkričio laidoj yra įdėtas tokia antrašte redakcijos straipsnis. Nesvarbu, kas tame straipsny rašoma, bet įdomu panagrinėti jo antraštę: "Šuvis, nepataikęs taikiklio."

Na, o kaip gi šuvis galėtų "pataikyt taikiklio?"

Visų pirma, šuvis galėtų pataikyt tiktai į taikiklį (į ką), bet ne taikiklio (ko).

Antras dalykas, taikiklis visuomet yra ant šautuvo galo, taigi kad ir kažin kaip "Laisvės" editorialo autorius taikytų, į taikiklį jis vistiek nepataikys.

Su taikiklio pagalba galima pataikyt tiktai į taikinį, bet ne į patį taikiklį.

NEKOKIA ČIA GARBĖ.

Perskaitęs vienam laikrašty, kad vidutiniškas Lietuvos gyventojų prieauglis yra apie 25,000 žmonių per metus, "Vienybės" Vyt. Širvydas džiaugiasi, kad—

"Šie skaičiai rodo lietuvių tautos didelį gajumą. Lietuviai ne merdi ir nemiršta, kaip franzucai."

Bet ko čia džiaugtis, kad skurdžių bus daugiau? Dideliu veislumu pasižymi tiktai kralikai ir nekulturingi žmonės.

Kaip Žydai Veda Karą.

Štai vaizdelis iš Betlėjaus miestelio, kur Biblija sako Kristus gimęs. Dabar čia Kristaus tautiečius žydus piauna arabai. Kad apsaugoti savo sodybas nuo arabų užpuolimų, žydai kala žemėn kuolus ir tveria spigliuotų vielų tvoras.

KAM RAŠYTI NESĄMONES?

Yra žmonių, kurie neįstengia objektingai galvoti. Pas juos viskas išeina taip, kaip jie norėtų kad butų, o ne taip, kaip ištikrųjų yra.

Šitokiais "gabumais" ypatingai pasižymi "Laisvės" redaktorius A. B. "Laisvės" 256-tam numery jis rašo:

"Paskutiniam 'Keleivy' Michelsonas mušasi į krutinę ir sakosi nenorįs jokių ginčų su komunistais, norįs užbaigti visą nesusipratimą dėl jo bendradarbio išmetimo iš Komunistų Partijos."

Dėl to, kad "Keleivis" nepritaria tuščioms polemikoms, tai "Laisvės" A. B. sako, kad "Michelsonas mušasi į krutinę."

Kam šitokios nesąmonės reikalingos?

KAIP TUMAS ŠTURMAVO "SUPUVUSIUS" KUNIGUS.

Kun. A. Miluko parašytoj knygoj, "Spaudos Laisvės ir Amer. Liet. Ornanizuotės Sukaktuvės," 280-tam puslapy, vienas asmuo pasakoja, kaip jam da prieš 1900 metus teko buti Panemunėly pas kun. Katelę ir matyti kun. Tumą. Girdi:

"Pas kun. Katelę man teko matyti ir Smetoną bei kun. Tumą, tuomet jaunus vyrukus. Jie važinėjo po klebonijas su savotiška misija... Pamenu, kun. Tumas bėgiodamas klebonijos kambary iš vieno kampo į kitą vis tik tvirtino: **'Supuvot, jųs kunigai, supuvot! Jei jųs nepradėsite Lietuvos šviesti, tai ateis kas kitas ir atneš šviesą tokią, nuo kurios jusų klebonijos nueis pelenais'."**

Iš to galime matyti, jog kun. Tumui rupėjo "apšviesti" Lietuvą taip, kad tik klebonijos butų gerai apsaugotos.

KAS NAUJA KAUNE.

Kaune leidžiamas laikraštis "10 Centų" savo 1703-čiame numery rašo:

"Jau esame rašę, kad Jonavos gt. 30 Nr. Gordonas įsteigė moderniškus paleistuvybės namus, į kuriuos daugiausia priviliojama lietuvaičių."

Tai tokios vėliausios naujienos iš musų šventos Lietuvos.

O vyskupas P. Bučys 40-tame "Šaltinio" numery aiškina, kad—

"Vienu dalyku mes pralenkėme pasaulį, tai ištvirkusių, nuo Bažnyčios atsimetusių kunigų skaičiumi."

Kunigai tvirksta ir Kaune steigiami nauji "moderniški... namai."

Valio, bažnyčiomis ir kryžiais paramstyta Lietuva.

SVARBŲS ISTORINIAI ĮVYKIAI SPALIŲ MĖNESYJE.

1492 m. spalių 12 d. Kolumbas atrado Amerikos kontinentą. Kiek žinoma Kolumbas minėtą spalių 12 dieną priplaukė prie vienos centrinės Amerikos didelės salos, kurią pavadino tos dienos šventojo San Salvadoro vardu. Tai buvęs milžiniškas įvykis, kurio pats Kolumbas iš karto nesuprato.

1874 m. spalių 10 d. įsisteigė universalinė pašto sąjunga. Ligi ano laiko nebuvo tarpvalstybinio reguliaraus pašto susisiekimo. Bendrai paštas ir laiškų siuntimas buvo privatus verslas ir todėl buvo labai silpnas kontaktas tarp atskirų kraštų gyventojų. Dabar jau net nebegalima įsivaizduoti tokios buklės, kad žmonės galėjo apsieiti be pašto.

1922 m. spalių 30 d. Mussolinis pradėjo savo fašistišką žygį į Romą. Demokratiškoji italų vyriausybė buvo nuversta, o jos vietoje Mussolinis įkurė naują fašistišką diktaturą, kurią laiko ir ligšiol. Mussolinio pėdomis atsirado Vokietijoje nacionalsocialistų judėjimas.

1928 m. spalių 1 d. Sovietų Rusijoje buvo pradėtas I penkmečio planas. Šiuo metu jau užbaigtas II penkmečio planas ir pradedamas III penkmečio planas. Įdomu, kad nors už Sovietų Rusijos ribų labai skeptiškai žiurėta į minėtas rusiškas "piatilietkas," beveik tuose pačiuose kraštuose vėliau buvo pradėta kartoti tą patį. Juk gi žinoma, kad Hitleris paskelbė 4 metų autarkijos planą, Anglija paskelbė 10-mečio apsiginklavimo planą. Turkija paskelbė 4 metų ukiško plėtojimo planą. Žodžiu, statybos planai virtę stimulu moderniškame valstybiniame gyvenime, o štai ir Lietuva sudaro penkmečių ir dešimtmečių planus kelių statybos srityje.

1934 m. spalių 9 d. Marselyje įvyko labai smarkus politinio pobudžio atentatas, kurio gijos ir ligšiol pasiliko neišaiškintos. Kroatų teroristai atvykę iš Italijos ir Vengrijos, įsimaišę minioje, atėjusioje sutikti atvykstantį Jugoslavijos karalių Aleksandrą I, nepaprastu drąsumu šoko ant karališkojo automobilio ir užmušė karalių Aleksandrą ir garsųjį francuzų užsienio reikalų ministerį Bartų. Buvo taip pat sunkiai sužeisti aukšti francuzų karininkai. Šis atentatas reikšmingas tuo, kad nors pats Francuzijos prezidentas Lebrunas buvo nuvykęs Belgradan į Aleksandro laidotuves, politinė draugystė tarp Jugoslavijos ir Francuzijos palaipsniui pradėjo irti. Jugoslavija regento Povilo valdoma pradeda labiau artintis prie Vokietijos ir Italijos. Po Bartu Francuzijoje nebeliko politiko, kuris vestų tokią sumanią užsienių politiką.

1938 m. spalių 1 d. Vokietijos kariuomenė įžygiavo į Ziudetiją. Kas reikšmingiausia, kad tas įžygiavimas jau įvykęs taip pat su Versalio taikos sutarties dalyvių pritarimu. Be to, tai yra pirmas atsitikimas naujųjų laikų istorijoje, kad kaimynė valstybė atimtų teritoriją be karo, juo labiau, kad apsiginklavimas pasaulyje pasiekė tokį nepaprastai aukštą laipsnį.

"Spalių" revoliucijos 1917 metų klaida. Be abejo, atidus skaitytojas tuoj pasiges šiame rašinėlyje bolševikų revoliucijos datos, nes ji net revoliucijos istorikų vadinama "spalių revoliucija." Tačiau, reikia žinoti, kad toji bolševikų revoliucija įvyko 1917 m. spalių 25 d. pagal taip vadinamą "senąjį stilių," t. y. pagal prieškarinį Rusijoje buvusį kalendorių, kurį ligšiol tebepraktikuoja pravoslavų bažnyčia. Šiaip gi pagal t. v. "naująjį stilių," arba pagal gregorišką kalendorių ši revoliucija įvyko lapkričio 6 d. Pačioje Sovietų Rusijoje vėliau buvo taip pat įvestas "naujojo stiliaus" kalendorius ir ten pat švenčiama revoliucijos sukaktis tik lapkričio 6 d., nors šiaip revoliucija vadinama "spalių revoliucija."

MASKVOJE SUSTOJO ŽYDŲ KOMUNISTŲ LAIKRAŠTIS.

Kaune gauta žinia, kad Maskvoje nuo spalių 16 d. sustojo ėjęs pirmutinis žydų komunistų dienraštis "Emes" (Tiesa). Ši žinia žydų tarpe sukėlė didelį susidomėjimą, nes minėtas dienraštis buvo Sovietų Rusijos žydų komunistų tvirtovė, tai buvęs Sovietų Rusijos komunistų partijos žydų sekcijos centras. Kol kas dar truksta žinių, dėl kokių priežasčių "Emes" sustojo. Prieš kurį laiką buvo pašalintas jo įsteigėjas ir ilgametis redaktorius Litvakovas.

Šiuo metu Sovietų Rusijoje teišeina 2 arba 3 žydų komunistų dienraščiai.

APYVARTOJ YRA $6,699,506,572.

Jugtinių Valstijų iždo apskaičiavimu, pinigų apyvartoje 1 lapkričio buvo $6,699,506,572. Tai reiškia apie $51.39 kiekvienai galvai.

Lietuviška Kalba Geriausia

Nelaiminga lietuvių tauta, per 500 metų kitų tautų vergiama, prarado atsparos ir savigarbos jausmą, o kas save negerbia, tą kiti vergia.

Sykį Tumas pasakė: "Lietuvai praradus didžiausį tautybės ramstį, savo tikybą, beliko vienintelė atspara — lietuviška kalba." Tačiau tą vienintelę lietuvybės liekaną mažai kas nuoširdžiai tevertina, tebrangina net ir pačioj Lietuvoj. Pasivadinę mokytojais įvairųs rašėjai ją be meilės darko, svetimais žodžiais lopo, kur tų lopų visai nereikia, nes savų žodžių turime, ir jie tinkamesni ir gražesni. Deja, tokių nedėkingų Lietuvos sunų turime labai daug; nors kitaip jie bijo tarptautinių veikėjų, komunistų ir socialistų, bet lietuvišką kalbą be atodairos darko, tarptautina ir susina.

Lietuvoj taip daro daugiausia pasigyrimo manijos apimti pasimokėliai — suprastike, ve, mes mokame ir kitas kalbas, užtai be svetimų žodžių negalime minties išreikšti. Taip jie neva teisinasi, na, ir kiša, margina lietuvišką kalbą, pakeisdami gražius lietuviškus žodžius francuzų, anglų kalbų terminais. Kad jie susina lietuvišką kalbos toną, jiems nė motais.

Kur kas buna blogiau, kaip toks menkai apsipažinęs su Lietuvos praeičia, bet savigarbos lietuvis išvažiuoja pagyventi svetur; dar neapversdamas liežuvio vietinėj kalboj, o jau lietuviškus žodžius pakeičia vietiniais. Kaip tik tokiais atvėjais stoja lietuvišką kalbą gint susipratę tėvynainiai. Ačiu jiems, išlaikome lietuviškus laikraščius, knygynėlius, rengiame lietuviškus vaidinimus, paskaitas, ir t. p.

Prieškariniais laikais Amerikon atvykę lietuviai buvo pavergta dvasia, be savigarbos jausmo; tokie nors ir nepramoko vietinės kalbos, kalbos-rašto, o betgi savo motinos kalbą pamiršo, o pastebėti — ją peikia. Savo kalbą gina tik nedidelė saujalė tėvynainių. Jų pavyzdį turėtų sekti kiekvienas prapruses lietuvis.

Koktu darosi, kai matai lietuvį, mokantį į laikraštį parašyt, ir apsiskaičiusį, o betgi pasirodymui savo mokslumu, žeminantį lietuvišką kalbą! Dažniausia tokie rašėjai, nors ir diplomą už amatą įgiję, nors ir pramokę susikalbėt rusiškai, angliškai, bet taip gerai, kaip lietuviškai, jie nemoka jokia kita kalba kalbėt, o betgi drįsta savo motinos kalbą peikti ir pravardžiuot tuos, kurie ją gina! Paukštis, kuris savo lizdą dergia —nėra vertas lizdo. Tokie lietuviai geriau padarytų, jei jie pasistengtų, — na ir sugebėtų — be lietuvių ir jų kalbos apsieiti. Tokiam maž kas galima butų užmest.

Yra lietuvių, kurie be lietuvių gyvena ir ne iš lietuvių daro pragyvenimą, bet jie laikosi savigarbos, tyli, lietuvybės neplusta.

Bet kuomet žmogus su lietuviais gyvena, iš lietuvių daro pragyvenimą, bet norėdamas pasigirt savo žinojimu, niekina lietuvišką kalbą, ir peikia tuos, kurie ją giria, tai turi but kas nors jo galvelėj netvarkoj.

Aš noriu tokių mandruolių paklausti: jei mes jaučiamės skirtingos tautybės žmonės, vadinamės lietuviai, tai kuomi begalim didžiuotis, jei ne savo kalba, jos senumu, gražumu? Kitos tautos gali kitkuo didžiuotis — pažanga, dirbiniais, išradimais — mes gi vos velkamės. Bet musų kalbą kitų tautybių kalbininkai apibudina kaipo seną ir gražią. Kas savo prekių negiria, lai jų ir nerodo.

Seni lietuviškos kalbos žiniunai ir kalbininkai, kaip Daukantas, Kudirka, Basanis, Juškevičius, Jaunius, Buga, Vireliunas ir kt., mokėdami ir pažinodami keliolika kalbų, — lietuvišką gyrė ir gerbė. Savo kalbos gyrimas nereiškia kitų peikimą; man mano motina buvo geriausia, tą drįstu kartot kitiems girdint, bet nei vienas nepamanys, kad tuom kitas motinas peikiu.

Kas savo motinos kalbos negiria, kas jos nesilaiko ir dargi darko, su tokiais lietuviams, kurie save gerbia, ne pakeliui bendrauti.

Arimantas.

Redakcijos pastaba: Mums rodos, kad nėra musų kalbai taip bloga, kaip šio straipsnio autorius įsivaizduoja.

Laiškas Iš Lietuvos.

Laiškas Antanui Kukliui, Chalfont, Pa.

Tarp kitko rašoma:

"Turiu da paminėti, kad dabar pas mus daug žmonių kalėjimuose sukišta, už tai, kad negalėdami iš savo ukio pragyventi, reikalauja geresnių kainų. Žmonės, kurie toliau nuo Lietuvos gyvena, negalėtų nei patikėt kas dabar pas mus darosi. Seniau, jeigu kurį nors už blogą elgėsį suareštuodavo arba ir nubausdavo kalėjimu, tai jo niekas nekankindavo. Dabar tvirčiausi vyrai kalėjime nugalabinami. Pereitą vasarą keliatą ukininkų sušaudė už kokius ten valdžiai pasipriešinimus, bet dabar jau nešaudo. Kaip valdžios slapokai paima žmogų, tai bjauriausiai kankina, kad ir bručiausias vyras numirsta da prieš teismą. Paskui paskelbia, kad mirė be teismo. Ir dabar kalėjimuose numirsta da prieš teismą labai daug. Aš tai butų senas, ar jaunas, jeigu tik kurį suima, kad nepaklusnus valdžiai, tai ir nukankina kalėjime.

"Dabar pas mus ir visokių skundikų priviso begalės. Rodos, žmogus ramus, niekam nieko blogo nepadarė, tik žiurėk — nei iš šio, nei iš to jau ir suėmė jį, ir kamantinėja, kad priešingas. Ir kuris tik į tų slapokų nagus pakliuva, tai jau sveikas nebegrįžta.

"Tamsta žinai, kad aš beturtis, žinai kiek aš turiu žemės, o mokesčių aš turiu mokėt metams 60 litų. O pajamų sunkiai surenkame per metus 50 litų. Tai ar galima atlaikyt didesnį ukį? Dėl to daug didesnių ukininkų ir tupi kalėjime.

"Šiuo kartu baigiam kalbą ir sakome visi jums sudiev. Su pabarba."

(parašas išleidžiamas).

VOKIETININKŲ RIAUŠĖS KLAIPĖDOJE.

Klaipėda, 11 lapkričio.— Po eilės demonstracijų, Klaipėdos vokietinin k a i kiek aprimo. Rinkiminiame vokietininkų sąraše Neumanas išstatytas pirmuoju kandidatu. Seimelio rinkimų komisija visiems Jesučio žudikams, kurie buvo Lietuvos teismo nuteisti, bet Smetonos amnestuoti, pripažino rinkikų teises.

Agitatorių sukurstyti kelių Klaipėdos mokyklų mokiniai atsisakė mokytis lietuviškai ir išmetė iš mokyklos Lietuvos valstybės ženklą.

Nėra skirtumo, ar aš deginsiu tiltus už savęs, ar ne, nes atgal aš nekuomet nesitraukiu.

Fiorello LaGuardia.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

ŽINIOS IŠ BALTIMORĖS, MD.

Kodėl musų siuvėjų unija nepriklauso prie CIO?

Lapkričio 2 čia buvo siuvėjų 218 lokalo lietuvių skyriaus susirinkimas. Unijos biznio atstovas padarė pranešimą iš darbaviečių. Iš jo raporto paaiškėjo, kad siuvyklose mažai dirbama, tik nekurios kostumeriškos darbo dirbtuvės dirba geriau. Taipgi paaiškino apie algų valandų įstatymą; sako, rubų siuvimo industrijoj bus kaip ir pirmiau: 36 valandų darbo sąvaitė ir 40c. valandai. Tai išeina $14.40 per sąvaitę.

Antras raportas buvo iš Pildančios Tarybos. Delegatai pranešė, kad kelios darbininkės buvo su skundais, bet jie tuos skundus išrišė taip, kad buvo visos patenkintos.

Buvo užklaustas biznio agentas, dėl ko nieko negirdėt apie CIO—ar Baltimorės amalgameitai priguli prie vietinio CIO centro, ar ne? Atsakė, kad nepriguli dėlei mokesties, nes nuo nario reikia mokėti 20c. ant metų, tai turint 5,000 narių reikėtų sumokėti $1,000. Todėl generalinis pramonės atstovas atšaukęs musų unijos delegatus iš CIO centro ir lauksiąs, kad numažintų mokestį.

Tai keista, kad 20 centų metams skaitoma per didelė mokestis! O kaip musų viršininkai pakėlė duokles 15c. sąvaitei, tai neperdaug, nes tie pinigai eina į jų kišenių. Mes mokam $2.25 ant mėnesio ir neturim jokios apsaugos, bedarbėj ar ligoj.

Ne, draugai, mus skiria nuo CIO ne duoklių klausimas, bet tam tikri musų viršininkų išrokavimai. Kada mes prigulėsim prie CIO, tai jie negalės mus taip išnaudoti; negalės ant mųs tą sunkią naštą užkrauti, kuri susideda iš daugelio dykunų, riebių algų ir brangaus ofiso užlaikymo. Taipgi negalės mažinti mums uždarbio, nuleisdami 15c. ar daugiau ant žipono ir palikdami darbininkus bosų malonei, kaip paliko pas Jocį 150 darbininkų.

Gerbiamieji unijistai, mes turim daryti spaudimą ant vietinių amalgameitų viršininkų, kad prigulėtų prie CIO, kuri geriau darbininkus apsaugoja.

Keliatas nepažymėtų dalykų iš praeities.

Spalių 9 d. Baltimorės lietuvių "Tautos Taryba" buvo surengus Vilniaus gedulių dieną. Dainos choras sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus, adv. N. Rastenis pasakė atatinkamą prakalbą ir pranešė du naują dalyku, butent, įkurti Baltimorėj VVS. skyrių ir daryti rinkliavas Lietuvos laivynui, kad butų galima atremti Hitlerį, kai jis mėgins pulti Klaipėdą. Abudu sumanymai gražus, bet visiškai neįvykdomi. "Tautos Taryba," darydamas tokius sumanymus, sulošė mažų vaikų rolę, kurie iš smilčių raižo kolonijas, iš molio lipdo gyvulius, o iš šipulių stato triobėsius ir kitus, jų supratimu, gerus dalykus. Vaikams tas gal ir pritinka, nes jie da vaikai. Bet kuomet panašiais žaislais užsiima suaugę vyrai, advokatai ir kitokie kytruoliai, tai jie stato save ant juoko. Juk žinot gerai, kad Tautų Lyga pripažino Vilnių lenkams (net ir popiežius uždėjo ant to savo antspaudą), ir kad lenkai geruoju Vilniaus lietuviams neatiduos. Lietuviai galėtų atsiimti Vilnių tiktai jėga, kaip vokiečiai Austriją ar Čekoslovakijos ziudetus, jeigu jie butų tokie stiprus, kaip vokiečiai. Bet dviejų milionų lietuvių tauta negi gali nuveikti 30 milionų Lenkiją. Tai koks tikslas yra kurti Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius, kuomet visi žino, kad jie Vilniaus išvaduoti negali?

Taip pat juokinga yra svatoji apie Lietuvos laivyną, kuris galėtų atremti Vokietiją. Juk ištikro apie šitokius dalykus gali kalbėti tik maži vaikai.

"Mes be Vilniaus nenurimsim," tai gražus obalsis. Bet tai šauksmas tyruose. Vilniui ir Lietuvai vaduoti reikia ne tuščių žodžių, bet stiprios žmonių vienybės. Taigi, jeigu jums ištikrųjų Lietuvos gynimas rupi, tai stokit prie Amerikos Lietuvių Kongreso, kuris rupinasi ne tik Vilniaus, bet visos Lietuvos vadavimu.

Du klapčiukai sugryžę iš Lietuvos tą vakarą taipgi melavo, girdami fašistinę tautininkų tvarką. Vienas sakė, kad jam teko aplankyt kalėjimą ir kalbėtis su kaliniais, tai kaliniai jam sakę, kad jiems kalėjime esą taip "gerai," kad jie nenorį grįžti į laisvę. O kuris ilgiau kalėjime pabuna, tai ir pinigų užsidirba kokius penkis tukstančius litų.

Ne vienas parvažiavęs iš Lietuvos vėpla prišneka niekų, bet šitokių nesąmonių man da neteko girdėti.

Pačių fašistų spauda pasididžiuojančiai rašo, kad kaliniai turi mokėt valdžiai už kalėjime prabutą laiką, o tie atbukę klapčiukai viešai meluoja publikai ir musų patriotas advokatas tiems viešiems melagiams pritaria.

K. M.

Roosevelto Mėgsta Laivu Važinėtis.

Čia matome prezidentą Rooseveltą (vidury) ant jo privatinės jachtos Potomac upėj. Kairėj stovi kapitonas Day, o dešinėj — kardinolas Mundelein, kuriam Rooseveltas taipgi davė "raidą."

ŽALINGA DARBININKAMS AGITACIJA PRIEŠ RINKIMUS.

HARTFORD, CONN.

Laisvės choro ir orkestros koncertas.

Lapkričio 6 dieną Lyric salėje įvyko vietos lietuvių Laisvės choro koncertas. Laisvės choras turi suorganizavęs ir savo orkestrą, tai pirmusyk pasirodė ir šitas orkestras. Kaip yra žinoma, Laisvės chore darbuojasi išimtinai lietuvių komunistų veikėjai. Nors ne visi lietuviai komunistams pritaria, reikia tačiau pasakyti, kad smagu yra pažiurėti ir pasiklausyti jų tikrai meniškų darbų; galima sakyti, kad tai vienintelė Hartforde lietuvių sriovė, kuri dirba tikrai kulturinį darbą ir moka savo gražiais ir naudingais darbais pritraukti jaunuomenę. Kaip pažįstami man sako, taip kaip chore, taip ir orkestroje gal didžiumą sudaro ne komunistų sriovės jaunuoliai, bet katalikų, laisvų tautiečių, prijaučiančių socialistų (social-demokratų) ir visai be jokio nusistatymo čia gimęs lietuvių jaunimas. Yra ir nepersėniausia iš Lietuvos atvažiavusios jaunuomenės.

Laisvės chore jokios politikos nėra. Yra tik pasiryžimas veikti tarp lietuvių.

Šiame koncerte dalyvavo ir New Britaino Radio choro dalyviai. (Tai Andriaus Rėkaus vedamas lietuvių burelis, kuris kas sekmadienis kaip 2:30 val. po pietų duoda radijo pusvalandžius.)

Pažymėtina, kad visoje programoje buvo vien tiktai lietuvių liaudies dainos, įžymesnių Lietuvos kampozitorių kuriniai.

Bet štai kas man įdomu ir mano supratimu neišrišama. Laisvės choro ir orkestros vedėjai yra komunistai, tačiau šiame parengime dalino Demokratų partijos atsišaukimus, kad 8 lapkričio žmonės balsuotų už demokratų sąrašą; net svetimtautis komunistas pasakė angliškai prakalbą, patardamas laikytis Roosevelto New Deal ir balsuoti Conn. valstijoj vien tik už demokratus. Ir dargi pakartojo kapitalistinių žmonių nuomones, kad jei kas atiduos savo balsą už Socialistų Partijos kandidatus (už Jasper McLevy), tai laimės republikonai. O tuo tarpu republikonai čia aiškino, kad jei piliečiai balsuos už trečiąjį "lever," tai laimės demokratai. Ištikrųjų, kapitalistinės partijos prisibijo Conn. valstijoj socialistų laimėjimo ir prišneka visokių melų. Bet man nesuprantama, kodėl socialistų laimėjimo turėtų bijotis komunistai! Šiais rinkimais Connecticut komunistai už savo partiją negalėjo balsuoti, nes neturėjo savo kandidatų ant baloto, todėl išrodo, kad artimiausia jiems partija turėtų but socialistai; bet kaip buvo matyti iš šių prakalbų (laike koncerto), tai jie buvo nusistatę atiduoti savo balsus demokratams, kurie Connecticut valstijai pridarė galybes nuostolių (Waterburio miesto kasos išeikvojimas, Merritt Parkway kelio lėšų pagrobimas, etc.). Komunistų kalbėtojas iškėlė į padanges Roosevelto naudingus darbus, kurie mums jau žinomi; bet mes taipgi gerai žinom, **jog Rooseveltas nesykį yra pasakęs, kad piliečiai balsuotų vien tiktai už gerus, naudingus žmones, už liberalus,** o pasauliui yra žinoma, kad Bridgeporto majoras socialistas Jasper McLevy kaip tik toks ir yra, ir jis remia Roosevelto New Deal. Taip pat visi žino, kad McLevy penki metai atgal rado Bridgeporto miesto kasą tuščią ir milionus skolų, o jam pabuvus miesto šeimininku, šiandien toj kasoj yra jau perteklis, miesto skolų nėra ir taksai mažesni negu kur kitur. Todėl komunistų nusistatymas prieš socialistą McLevy man neaiškus—gal aš esu persilpnas politikas viską suprasti?

P. Galindas.

DETROITO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Rinkimai.

Šią korespondenciją rašau 8 lapkričio, kuomet Michigano valstijoj ir Detroito miesto eina rinkimai, todėl rinkimų davinių čia da negalių paduoti. Bet iš vakaro prieš rinkimus atsidėjęs klausiausi politinių prakalbų per radio. Abiejų partijų (demokratų ir republikonų) kandidatai ir jų veikėjai sakė prakalbas per radio stotis. Vietiniai kapitalistų laikraščiai nors ir aprašė demokratų partijos kandidatų prakalbas, ir dėjo kai kuriuos jų skelbimus, tačiau šimtu nuošimčių rėmė republikonų kandidatus, kurie atvirai pasisakė, kad jie eis prieš darbininkų unijas, prieš streikus, prieš progresą ir tt. Didžiausiais reakcionieriais pasirodė buvęs Detroito miesto ir Wayne county prokuroras Harry S. Toy ir buvęs Michigano valstijos gubernatorium Fitzgerald. Jie šmeižė, kaltino dabartinį gubernatorių, Franką Murphy, kam jis nelaužė darbininkų streikų, kam nešaudė streikierių. Be to, jie kaltino demokratų valdžią, kad išeikvojusi daug pinigų visokiems šalpos darbams. Jeigu mes busim išrinkti, sakė šitie reakcininkai, tai "bus galas visokiems streikams ir besiplėtojančiam komunizmui."

Sakė, kad visus streikus sukurstą komunistų agitatoriai, ir kad šią šalį norį užvaldyt ateiviai ir komunistai. Visa gerkle jie šukavo, kad "geri" piliečiai nebalsuotų už gubernatorių Murphy, kad gelbėtų Ameriką nuo "raudonojo pavojaus." (Ir gubernatorius Murphy buvo sumuštas.—Red.) Kas iš darbininkų už juos (republikonų kandidatus) balsuos, tai bus arba minkštapročiai, arba parsidavę buržuazinei reakcijai. Darbininkai, ypatingai unijistai, —visi buvo pasirengę balsuot už Franką Murphy ir už kitus demokratų kandidatus.

Kitų tautų radio programos.

Klausant per radio rinkiminių prakalbų, teko girdėt ir kitų tautų radio programos. Girdėjau lenkų, vokiečių, italų, žydų, na, ir lietuvių radio programą, kurią palaiko ir tvarko Dailės choras.

Visų kitų tautų radio programų vedėjai arba patys, arba davė vietos kitiems kalbėtojams paagituot už Franką Murphy ir už kitus demokratų kandidatus. Bet Dailės choro radio vedėjai nei vienu žodeliu neprisiminė apie rinkimus, nei gugu nepasakė, kad lietuviai balsuotų už demokratinius kandidatus. Tik dvi merginos padainavo iš savo senų kantičkų, pagarsino tulus biznius, ir baigta. Rodosi, kad jie gyvena ne Michigano valstijoj, o kur nors ant Marso, ir todėl jiems rinkimai nesvarbu. Jiems, matyt, nesvarbu, kad išrinkti į valdžią reakcininkai galės kiekvieną darbininkų streiką kraujuose paskandinti, kad galės prasidėt algų kapojimas, darbo valandų ilginimas ir tt. Tai ot, kokie žmonės dabar veda lietuvių radio programą! Neveltui jie ir Kanadon nuvažiavę (visas Dailės choras) dainavo smetonininkų himną, ir neveltui juos bombardavo draugai kanadiečiai. Už tą viską kalti yra ne choro jaunuoliai, bet "seniai" vyrai ir moterys, kurie tam chorui vadovauja. Jie neužmiršta per Velykas ir Kalėdas pagiedoti "gul šiandieną jau ant šieno Jėzusėlis," arba, "džiaugias aniuolėliai, klaupia gyvulėliai," ir tt. Bet pasakyt keliatą žodžių apie rinkimus, tai jie "užmiršo."

Lietuvių Kongreso parengimas.

Nedėlioj, 30 spalių vakare Amerikos Lietuvių Kongreso vietinis skyrius surengė prakalbas ir koncertą, o vėliaus buvo šokiai. Prakalbos buvo anglų ir lietuvių kalbomis. Anglų kalbėtojų pavardžių neįsitėmyjau, o lietuviškai kalbėjo Pranas Jačionis, to skyriaus pirmininkas. Koncertinę programą išpildė trys chorai: Aido choras, Dailės choras ir Vyrų choras. Visi trys chorai padainavo neblogai, bet buvo ir trukumų. Dainuojant vyrų chorui, tuli žmonės kėlė lermą: stumdė krėslus, trypė, kad trukdyt vyrų chorui. Kodėl jie taip necivilizuotai elgėsi, niekas negalėjo suprast. Vyrų choras yra progresyvis, ir dainuoja liaudies ir darbininkiškas dainas.

Žmonių tame parengime buvo daug, ir atrodo, kad bus geros pasekmės. Šito skyriaus iždininku yra socialistas drg. Besasparis.

Dėdė Jukubas.

Moteris ir Socializmas. Parašė August Bebel, vertė V. K. R. Yra tai svarbiausia ir geriausia knyga lietuvių kalboje tame svarbiame klausime. Pusl. 429. 1915 m. $2.00

EILĖS IR STRAIPSNIAI.
Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. ..... 25c.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Dr. Martyno Liuterio Draugystės banketas.

Lapkričio 6, Vaiginio-Šapalo svetainėje buvo Dr. Martyno Liuterio Draugystės metinis banketas. Jau gerai svečiam užkandus, vakaro vedėjas J. Vasaitis pradėjo vieną po kitam svečius prašyt pakalbėti. Visi linkėjo Dr. Martyno Liuterio Draugijai, kad ji augtų ir bujotų. Publika daugiausia plojo iššaukus kalbėti draugijos pirmininką, drg. Apseli, kuris jai pirmininkauja jau 19 metų. Vienu žodžiu, Dr. M. Liuterio Draugijos vakarienė pavyko gana puikiai! Užtai priklauso rengimo komitetui kreditas.

Amerikos Darbo Partijos 14 distrikto lietuvių prakalbos.

Lapkričio 4, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo name buvo Amerikos Darbo Partijos 14 distrikto lietuvių politinės prakalbos. Žmonių dalyvavo neperdaugiausiai, nes musų lietuviai, kažin kodėl, tarp savęs tai politikuojasi, visokias srioves reprezentuoja, bet į šios šalies politiką žiuri neigiamai. Čia da reikia daug dirbti, kad lietuvius išjudinti ir parodyti, kokią svarbią rolę lošia ir šios šalies politika, o ypatingai rinkimų laiku.

Kalbėjo August Claessens, 14 distrikto asemblymanas. Jis jau nepirmu kartu kalba lietuviam ir jį lietuviai myli. Kalbėjo ir advokatas Briedis. Jis aiškino konstitucijos pataisymus. Iš lietuvių advokatų, tai jis pirmas yra ir Amerikos Darbo partijos narys. Jo kalba buvo gana įdomi ir pamokinanti. nes išaiškino, už kokius konstitucijos pataisymus lietuviai turėtų balsuoti "Yes," o už kokius "No!"

Po to kalėjo P. Balsys.

Jis savo gražia ariogalietiška kalba ragino piliečius balsuoti už progresyvius Amerikos Darbo partijos kandidatus. Ant pabaigos kalbėjo A. Linkus, Jr., musų 14 distrikto lietuvių sekretorius. Jis nurodė, kad mes lietuviai 14 distrikte esame "balance of power" ir nuo musų daug kas priklauso. Jis kvietė padėti rinkimų dienoje ne tik savo balsu, bet ir prie balsavimo vietų pastovėti, kad musų balsai nebutų suvogti, o kas dažnai rinkimuose pasitaiko. Po jo kalbos 9 piliečiai užsirašė rinkimų dienoje prižiurėti balsuotojus.

Tautininkams nekaip sekas.

Po permainų "Vienybėje" (Tysliavos, vietą užėmė S. Vitaitis) dalykai nepagerėjo. Spaustuvės darbininkai nusiskundžia, kad kaip kada jiems algų neišmoka. Skaitytojų irgi sumažėjo. Vienas "prietelius" man kuždėjo, kad jeigu nepribus kokios pagelbos, tai "Vienybė" gali visai susitraukti.

Kriaučių reikalai.

Kriaučiai vis dar stovi nedarbo padėtyje. Apie trysketurios dirbtuvės dirba pilną laiką, o kitos—po dvi, tris dienias. Jau yra ir tokių dirbtuvių, kurios darbą išbaigė ir vargu šįmet pradės dirbti. Unijos viršininkai mano, kad sekantis sezonas bus geresnis, nes ateinantį metą New Yorke prasidės pasauliniai fėrai, daugelis suvažiuos tų fėrų (parodos) pažiurėti, tai visgi daugiau ko pirks ir todėl drapanų gamintojai rengiasi daugiau jų prisigaminti. Bet tai biedna teorija. Jeigu šalyje vis taip eis industrija, kaip kaip ėjo iki dabar, tai sunkų ko ir iš tos pasaulinės parodos tikėtis.

Vytautas Katilius.

BROOKLYN, N. Y.

Padėkavonė draugams.

Šių metų 29 spalių dieną sukako 30 metų musų šeimyniško gyvenimo. Ir taip netikėtai, taip nelauktai, musų draugai ir giminės suruošė mums taip vadinamą "surprais parę."

Iš tikros širdies ačiuoju savo draugams ir giminėms už tokį malonų siurpryzą ir už tokias brangias dovanas mums suteiktas. Ačiu Cilciams, Sabiams, Augučiams, Elenutei Masioniutei, Jonui Jurevičiui, dukrelei Reginai, sunui Vytautui ir visiems svečiams, kurie buvo atsilankę ir teikė mums širdingiausių linkėjimų.

Labai sunku žodžiais išreikšti, kaip mes jautėmės laike vaišių; didžio džiaugsmo virpuliai nardė po kuną, džiaugsmo ašaras sunku buvo sulaikyti. Todėl dar kartą tariame iš širdies ačiu už brangias dovanas ir linkėjimus. **Leokadija ir Antanas Plaušinaičiai.**

Priedas:

Aš irgi linkiu draugams Plaušinaičiams ilgiausių metų ir maloniausio gyvenimo.

Draugai Plaušinaičiai yra progresyviai ir nuoširdus žmonės, fašizmo neapkentėjai. Gyvuokite ir džiaugkitės ilgiausius metus!

Giminietis.

BROOKLYN, N. Y.

Kongreso vakarienė ir šokiai.

Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno skyrius rengia antrą metinę vakarienę, šeštadienį, lapkričio 19 dieną, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo svetainėje, 280 Union ave., Brooklyn, N. Y. Vakarienė bus labai gera, o bilietas tik $1.25. Šokiams gros gera orkestra, kurie norės tik pasišokt, tiems įžanga tik 25c. Pradžia 7:30 vakare. Laike vakarienės bus ir koncertinė programa. Tikietų galite nusipirkt Piliečių Kliube, pas Kongreso komitetą ir narius.

Visus kviečia Kongreso komitetas.

M. Stakovas, pirm.

MIRĖ STASYS BERNATAVIČIUS.

Pittsburgh, Pa. Mirė spalių 31 d., sulaukęs 67 metų amžiaus. Paėjo iš Raguvos miestelio, Panevėžio apskr. Paliko nuliudime didelę šeimą, moterį, tris sunus, tris dukteris ir 5 anukus. Velionis buvo pažangus žmogus, skaitydavo visokių pažiurų literatūrą, "Keleivis" jo buvo mylimas draugas iki užbaigė šio pasaulio vargus. Lai buna jam musų amžina atmintis. ....**Mikas V. Drosutis.**
547 E. 101 st., Cleveland, Ohio.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S CANTEEN
GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RŪŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Urei, Maike!...

—Ko taip šukauji, tėve?

—Linksmos naujynos... Urei, mes išgrajinom!

—O už kurią partiją balsavai, tėve, kad taip linksmas?

—Su partijom, Maike, aš nesibaderiuoju ir aš nevotavau nei už vieną.

—Tai kokiu budu tu galėjai ką nors "išgrajyt?"

—Mes, Maike, išgrajinom valuk tautiškos garbės. Mes jau turim savo karalių.

—Ar apie Smetoną kalbi? Bet jis da ne karalius.

—Ne, Maike, aš kalbu apie regli karalių, kurį išrinko Apreiškimo parapija.

—Man neaišku, tėve.

—Na, tai kiba tu neskaitai katalikiškų gazietų?

—Aš neturiu laiko tokiems dalykams.

—Na, tai matai koks iš tavęs mokslinčius! Nežinai da kas musų peiperiuose rašoma.

—Bet kur tas karalius, tėve?

—Taigi sakau, kad Apreiškimo parapijoj. Taip rašo musų katalikiška gazieta, ką vadinasi "Amerika." Sako, visose parapijose dabar bus renkami karaliai.

—Turbut zakristijonai?

—Ne, Maike, "Amerika" rašo, kad karaliai. Pono Dievo Apveizdos parapijoj karalium buvo išrinktas Pijušas Šalinskas. Sako, už jį buvo paduota 6900 votų. Tai didelė ličba, Maike. Nei Smetona tiek votų negavo. Prie karaliaus buvo da išrinkta karalienė ir karalaitė. Ar tai ne linksmos naujynos, Maike?

—Aš nematau, tėve, kokia čia gali but linksmybė.

—Kaip gi tai ne linksmybs, Maike! Juk dabar mes ir čigonus subytinom. Jie turi tik vieną karalių išsirinkę, o pas mus jau čiela traice.

—Bet iš čigonų "karaliaus" visi juokiasi, tėve. O jeigu lietuvių parapijos pradės su čigonais lenktyniuotis, tai ir iš jų žmonės juoksis.

—Koks čia gali but juokas, vaike, kad mes išsirenkam sau karalių? Juk visos ciesorystsės turi po karalių.

—Bet parapija, tėve, nėra jokia "ciesorystė," dėl to ir yra juokinga, kuomet ji renka sau "karalių."

—O aš mislinu, Maike, kad čia nėra nieko blogo. Ypač jeigu parapijos karalium aprinkti kleboną, o gaspadinę paznočyt karaliene... Kaip tu rokuoji, vaike?

—Aš, tėve, visai nenoriu apie tokius niekus kalbėti.

—Olrait, Maike, tai tokiu spasabu šiandien mudu neturim šnektos. Tu gali sau eiti savo keliais, o aš eisiu išsigert už karalių sveikatą.

Michigane Laimėjo Reakcininkai.

Darbininkams palankus gubernatorius Murphey sumuštas.

Klastinga reakcininkų propaganda prieš Michigano gubertatorių Murphey paveikė neprotaujančius piliečius tiek, kad didžiuma jų balsavo už republikonų kandidatus. Pasekmė buvo tokia, kad gubernatorius Frank Murphey, nuoširdus Roosevelto politikos remėjas ir geras darbininkų draugas, buvo rinkimuose sumuštas. Jo vieton išrinktas Fitzgerald, žinomas kaip stambaus kapitalo ramstis ir darbo žmonių neprietelis.

Prieš pat rinkimus republikonų mašina varė prieš Murphey labai šlykščią propagandą. Jo geram vardui apjuodinti buvo pavartota net fašisto Dies'o komitetas "prieš-amerikoniškai" veiklai tirti. Tas komitetas apjuodino jį kaip "raudoną CIO agentą," "komunistą" ir net "valstybės išdaviką" —ir visa tai dėl to, kad gubernatorius Murphey pereitais metais atsisakė pildyt teismo įsakymą ir nešaudė streikuojančių automobilių darbininkų.

Rodos, šitie biaurus reakcininkų šmeižtai turėtų but aiškus kiekvienam darbininkui įrodymas, kad gubernatorius Murphey yra jo draugas ir reikia už jį balsuoti. O tačiau daug darbininkų už jį nebalsavo. Tai parodo, kad jie da nemoka savo protu vaduotis.

KANADOJ DIDELĖS PUGOS.

Pereitos sąvaitės pabaigoje Albertos provinciją Kanadoje ištiko didelės sniego pugos. Netoli nuo Lethbridge miestelio buvo rastas sušalęs nežinomas žmogus. Sniego tiek privertė, kad sustojo gatvėkariai ir automobiliai.

UGNIS SUNAIKINO $1,500,000 VERTĖS DEGTINĖS.

Owensboro, Ky. — Pereitą subatą čia sudegė didelė degtinės pilstytuvė ir du sandėliai su 35,000 bačkų degtinės. Nuostoliai siekią $1,500,000.

TAVĘS JAU NEBĖRA.

Gęsta žaros vakaruose
(Taip geismai užges).
Kam aš meilę parimuosiu —
Nebėra tavęs...

Mėnuo pasirėmęs miško
Veizi į žvaigždes.
Nuo žolės rasa nutiško,
Nebėra tavęs...

Aš klausaus — gal žingsniai tavo,
Gal kas nors atves...
Tik pušis pasilingavo —
Nebėra tavęs...

Aš stebiu — gal tavo akys,
Gal staiga nušvis...
Tik pasvyra beržo šakos —
Nebėra tavęs...

Aš jaučiu, kaip žemėn žolės
Paberia rasas.
Kaip žvaigždės, kuri nupuolė,
Nebėra tavęs...

M. L.

PASKUTINIOJO CARO NIKALOJAUS II-ROJO PASKUTINĖS VALANDOS.

Vilties ir baimės buvo apimtas buvęs caras Nikalojus II-sis ir jo šeima 1918 m. liepos mėnesį. Jau nuo balandžio visa šeima ir nedidelis ištikimų palydovų tarnų skaičius buvo uždarytas Ipatjevo namuose, Ekaterinburge, kur visus pervežė iš Tobolsko. O dabar ėjo gandų, kad prie Ekaterinburgo artinasi baltujų rusų ir jų talkininkų jėgos, kurios jau užvaldė Sibirą ir žygiuoja toliau į Rusiją Maskvos link, visur naikindamos sovietų santvarką. Tas baltujų prisiartinimas teikia viltį caro šeimai, nes baltieji neša jai išvadavimą. Bet ar suspės jie išvaduoti, ar leis bolševikai caro šeimai gyvai patekti į baltujų rankas, ar nenužudys jie caro? — tokie klausimai kėlė baimę ir abejonę. Pašnabždom tarėsi savo tarpe buvęs caras su žmona Aleksandra ir vyresniomis dukterimis Olga ir Tatjana, su daktaru Botkinu, o jaunesniosios dukterys tuo tarpu budėdavo priemenėj megzdamos, kad pamačiusios sargybinį perspėtų besitariančius. Liepos 4 dieną staiga buvo pakeista visa vidujinė sargyba, kurią ligšiol ėjo ginkluoti darbininkai su jų komendantu Avdejevu priešaky. Dabar vieton jų atvyko kažkokie svetimi žmonės, kaip ir vengrai nelaisviai, kaip ir latviai, o komendantu yra žydas Jurovskis. Tos permainos kėlė susirupinimą buv. carui, nes vis dėlto darbininkai buvo rusai, nors ir šlykščiai jie elgėsi.

Tuo tarpu Uralo apygardos darbininkų ir raudonarmiečių taryba svarstė kas daryti su caro šeima. Taryba jau senai reikalavo be jokios atodairos sušaudyti visus Romanovus ir tiek, be jokio galvos laužymo. Bet Maskva neleido ir delsė. Tarybos posėdy liepos 12 d. tuo klausimu pranešimą padarė Maskvon važinėjęs narys Gološčekinas. Jis pranešė, kad Maskvoj nusistatyta surengti Romanovų teismą ir viešai iškelti jų nusikaltimus, kad mirties bausmė butų įtikinamai pagrįsta. Kaltintoju turįs atvykti pats L. Trockis. Bet visa tai reikalauja laiko, o baltieji jau visai prie Ekaterinburgo. Gal jau už trijų, keturių dienų jie užims miestą, nes Berzinio vadovaujama čionykštė raudonoji armija nepajėgia miesto atlaikyti. O čia gandai apie monarchistų ruošiamą sąmokslą caro šeimai išgelbėti. Iš kitos pusės Romanovus sauvaliai nužudyti nori kairieji eserai ir anarchistai, kurie įtaria, kad bolševikai išduosią carą ir jo šeimą vokiečiams. Tokioj buklėj ir išvežti šeimą butų sunku. Visa tai apsvarsčiusi taryba nusistatė sušaudyti Romanovus nelaukiant teismo.

Naktį iš liepos 16 į 17 d. staiga į Nikolajaus duris pasibeldė. Nesenai užmigęs Nikolajus pašoko iš lovos vienmarškinis.

—Kas čia?

—Čia aš, komendantas. Pilieti Romanove, skubiai apsirenkit ir liepkit visiems keltis ir apsirengti. Mieste iškilo neramumai, ruošiamasi pulti šiuos namus ir gali įvykti susišaudymas. Todėl visi turit nueiti į apatinį aukštą ir ten palaukti kol nurims.

Nikalojus tuoj puolė žadinti Aleksandrą, vaikus sukilo tarnai ir visi kiti. Skubiai visi rengiasi, pasiima reikalingiausius daiktus, antklodes, pagalvius, ir leidžiasi laiptais žemyn.

—O gal sušaudys? — pagalvoja Nikalojus akimirka.

—Ne, kaip gi be teismo, — paguodžia jis pats save.

Apatiniam aukšte iš galo didokas pusiau rusy esąs kambarys. Ten veda visą tą žmonių virtinę Jurovskis su savo pagelbininku Nikulinu. Jį seka Nikalojus, kuris ant rankų neša sergantį sunų, buv. sosto įpėdinį Aleksiejų. Toliau eina Aleksandra, dukterys, daktaras Botkinas, kambarinė Demidova, tarnai Charitonovas ir Trupas. Įėję jie mato, kad nėra kur sėstis ir prašo atnešti kėdžių. Sargybiniai atneša tris kėdes. Nikalojus pasodina silpnąjį Aleksiejų, ir pats kraštely atsisėda. Už jo atsistoja Botkinas. Prie lango ant kėdės atsisėda Aleksandra ir greta jos duktė Tatjana. Kitos trys dukterys prisišlieja prie sienos, greta jų abu tarnai, o gilumoj su pagalviais rankose stovi Demidova, dairydamasi į kurį kampą padėti pagalvius. Ar ilgai čia jiems teks buti? — galvoja Aleksandra. Gal išveš iš čia kur nors? O gal jau baltieji užėmė miestą? Aleksiejus dar klausia, kodėl vakar iš jų išvedė ir kur perkėlė pas juos buvusį virtuvės 11 metų berniuką Sednevą?

Tuoj viskas paaiškės, nes įeina Jurovskis su Nikulinu, komisaru Beloborodovu, darbininku Medvedevu ir 7 svetimaisiais sargybiniais—vengrais. Vos įėjęs Jurovskis atsistojo prieš Nikalojų ir tarė:

—Nikolai Aleksandrovič, jusų giminaičiai stengėsi jus išgelbėti, o todėl mes turim jus sušaudyti.

—Ką? — mirtinai išsigandes nesąmoningai klausia Nikalojus.

—Jusų giminė turi išnykti! — sušuko Jurovskis.

Pakėlęs revolverį Jurovskis tuoj šovė į carą. Ir dar keliatas kitų šovė į buvusį carą, kurs sukniubo vietoj negyvas. Paskui ėmė šaudyti kitus, kiekvienas iš anksto numatytą auką. Jurovskis šovė dar Aleksiejų, bet tik sužeidė ir tik kitu šuviu jį pribaigė. Beregint žuvo kulkų perverta Aleksandra ir kitos dukterys. Tik Anastazija garsiai sušuko, kai vienas šovusių priėjo pažiurėti, ar ji gyva. Durtuvo smugis pribaigė ir ją. Ilgiausiai gynėsi pagalviais Demidova, bet ir ją kulkos nutildė. Caro šeima buvo išnaikinta.

Bet to nepakako. Buvo nusistatyta sušaudytuosius ne laidoti, bet visiškai išnaikinti, kad nei ženklo neliktų. Bolševikai turėjo pagrindo bijoti, kad baltieji gali ir caro šeimos kunus panaudoti monarchistinei propagandai ir sukurti stebuklus ant jų kapų. Todėl visus kunus suvežė už keliolikos kilometrų ir sudegino juos apipylę sieros rugštimi ir paskui benzinu. Baltieji, kurie liepos 25 d. užėmė Ekaterinburgą, tuoj puolė ieškoti caro kuno, o apie šeimos sušaudymą dar nežinojo, nes buvo paskelbta, kad šeima išvežta. Tačiau ilgai nieko nerado. Ir tik po kurio laiko užtiko laužo liekanas, kuriose iškapstė kai kuriuos smulkius daiktelius—sagas, karolius, kryželius, korsetų virbus ir k. smulkmenas, tačiau jokių kunų nerado. Manė, kad jie įmesti į gilią ten buvusią šachtą. Bet vandenį pašalinus šachtoj rado tik moterišką pirštą ir Botkino dirbtinę žiauną.

Caro brolis Mykolas buvo sušaudytas anksčiau, birželio 13 d. Permėj. O eilė kitų Romanovų šeimos narių buvo sušaudyta Alapajevske, Sibire. Tačiau Romanovų dar pasiliko užsieny. Kaip žinoma, Vokietijoj, Koburge gyvena didysis kunigaikštis Kirilas, kuris laiko save Rusijos imperatoriu Kirilu I ir kukliai svajoja kada nors atgauti sostą jei ne pats, tai jo įpėdiniai. (Jau mirė. Rd.)

Nikolajus II ne pirmasis caras kurs žuvo ne savo mirtim. Taip žuvo caras Petras III nuo savo žmonos Kotrynos II draugų rankos, Povilą I nužudė jo artimieji, o sąmoksle dalyvavo net jo sunus Aleksandras I. Nuo revoilucionierių bombos žuvo Aleksandras II. Paskutiniojo Romanovo — Nikolajaus II — politikos pasekmės Rusijai buvo baisios ir jis pats susilaukė už tai baisaus keršto. **J. Palemonas.**

"L. Uk."

GARSIŲ ŽMONIŲ IŠSIREIŠKIMAI.

Pilna spaudos laisvė turi gerų ir blogų pusių, bet gerosios pusės visuomet persveria blogasiais, nes jos tarnauja žmonijai, kuri visuomet jieško teisybės.

Abbe Dimnet.

Visi dideli žmonės tapo dideliais tik dėl to, kad jie sutapo su dideliais įvykiais.

Dr. Ralph C. Hutchinson.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Lapkričio 6 dieną Lenkijoje buvo seimo rinkimai. Į Lenkijos seimą išrinkta nuo 200 iki 208 atstovų. Nors ir pereitas lenkų seimas buvo reakcinis, bet naujasis už vis reakcijoniškesnis, nes Lenkijos piliečiai rinko ne savo atstovus, bet tuos, kuriuos valdžia nominavo. Lenkų Socialistų Partija tokius rinkimus visai boikotavo, kaip nedemokratiškus, kaip demokratijos išjuokimą. Bet valdžia skelbia, kad 60 procentų, tai yra 17,500,000 dalyvavo balsavimuose. Gana gera proporcija. Atrodo, kad diktatoriai visur savo smurtą stengiasi pridengti demokratijos skraiste.

Aną dieną klausiausi per radio musų šalies prezidento F. D. Roosevelto prakalbos, kurioj jis ragino piliečius balsuoti už pažangius žmones į Kongresą ir valstijų gubernatorius. Jis pabrėžė, kad demokratijos išlaikymas priklausys nuo išrinktųjų žmonių. Jeigu išrinkti žmonės į valdžią bus nedemokratinio nusistatymo, bet vistiek daug ko žadės, tai patekę į valdžią jie tuojaus griebsis siaurinti demokratines žmonių teises. Toji p. Rooseselto pastaba buvo labai vietoje ir laiku. Todėl daug kur buvo išrinkti progresyvųs žmonės.

Algų ir valandų bilius jau veikia nuo 24 spalių šių metų. Jis jau spėjo sutrumpinti valandas ir pakelti algas 11 milionų darbininkų. Čia jau pusėtina pažanga; čia jau demokratijos laimėjimas! Nuo 24 spalių, 1939 metų, darbininkai jau gaus 30 centų į valandą ir 42 valandas darbo per sąvaitę. Nuo 24 spalių, 1940 metų, darbininkai gaus po 40 centų per valandą ir 40 valandų darbo sąvaitę. Kaip skirtingi du pasauliai: Europos valstybės naikina demokratiją ir ilgina darbo valandas, o Amerikoj žingsnis po žingsnio, demokratiniu budu, gerinama darbininkų buklė. Tiesa, toks algų minimum gana žemas. Bet pažvelgus į Pietus, ten labai-labai didelis laimėjimas! Su valandom ir tas pats. Dabar tik reikia darbininkams tvirtai organizuotis į darbo unijas, ir į politinę Amerikos Darbo Partiją, kad tuos laimėjimus ne tik užsitikrinti, bet metas nuo meto — gerinti.

Kaip Lietuvos Socialdemokratai žiurėjo į tikybą 1900 metais? A. Janulaitis knygutėje "Ar socialistas gali but kataliku" (iš Z. Angariečio "Lietuvių Revoliucinio Judėjimo ir Darbininkų Kovos Istorijos" pirmo tomo, pusl. 163 ir164) rašo: "Iki šiol neatradom jokio priešingumo tarp katalikystės ir musų mokslo. Juk mes neprikalbinėjame nei prie vagystės, nei prie plėšimo, nei prie kokios norint nuodėmės prieš tikėjimą. O krikščionių tikėjimas ir abelnai visi tikėjimai juk užgina daryti blogą artimui, engti ir kankinti kitą. Socialistui niekas nekliudo buti geru kataliku." Angarietis smarkiai bara Janulaitį, kad jis neteisingai aiškina. Bet atsiminus tuos laikus, arti 40 metų (?—Red.) atgal, kuomet masės Lietuvoje tėžinojo tik maldaknygę ir rožančių, tai kažin ar kitokia kalba butų bent kiek paveikusi į katalikus? O toks kalbos ne vieną kataliką atvedė į socialistų eiles. Komunistai, pasmerkę tokią socialistų taktiką, dabar ir patys ištiesė katalikams savo dešinę ranką.

Skaitau 1910 metų "Tėvynės" komplektus ir užtinku ve kokią iš Brooklyno korespondenciją: "Kun. Varnagiris viešėjo Lietuvoje. Dabar sugrįžo iš Lietuvos. Jam pasitikti, Karalienės Aniuolų parapijonai suruošė bankietą. Nuo laivo kunigui nulipus, komitetas ir parapijonai ant pečių pasidalindami parsinešė jį į Lietuvių Tautišką namą, 101-3 Grand st., Brooklyne. Čia išgėrė keles bačkas alaus ir pasivalgė. Kaip parapijonai, taip ir kun. Varnagiris teikė vieni kitiems komplimentus. Bet po tų vaišių, po tų didelių iškilmių, sekantį nedėldienį kun. Varnagiris per pamokslą tuos savo nešikus, tuos savo priėmėjus, raguotais gyvuliais išvadino."

Atrodo, kad tai negražus pasityčiojimas iš savo vergų, kurie jam bažnyčią įtaisė, jam pinigų kišenes pripylė ir jį ant savo pečių nešė. Jis juos išgyvuliavo tik užtai, kad jie norėjo prižiurėti bažnyčios pajamas. Užtai jis juos pasmerkė ir prakeikė per pamokslą.

Ne vienas Varnagiris taip elgėsi; šimtai kunigų tą darė ir daro.

Bet atsirado ir progresyvėje visuomenėje naujos rušies neklaidingų prabaščių, kurie skolinasi iš kunigų, stiprius "argumentus" ir svaido į tuos, kurie juos penėjo, ir uždarbius savo sudėjo, kaip Varnagirio parapijonai. Koks dar tamsumas tarpe "susipratusių" lietuvių viešpatauja...

Po Gaisro Vokiečių Garlaivy 'Deutschland'

Plaukiant vokiečių pasažieriniam laivui 'Deutschlandui" Amerikon, apie 200 mylių nuo Amerikos pakraščio kilo gaisras trečioj klasėj. Ėmė 8 valandas laiko, kol laivo darbininkai ugnį užgesino ir trečios klasės kambariai buvo visiškai sunaikinti. Šis vaizdelis padoro trečios klasės keleivius gulint turistų klasės salėj. Ugnį užgesinus, laivas atplaukė New Yorkan. Jame buvo 591 pasažieris ir 300 darbininkų.

Įvairi

JAPONAI PARDA JA GROBĮ UŽ PUS

Associated Press p iš Kantono, kad japon siplėšę kiniečių g pardavinėja jas už p Biznieriai, kurie sup ja tokius daiktus, dar lius pinigus. Pavy vienas tokių biznier pirko iš japono fotog aparatą už $1 ir tuo pardavė už $30. Am toks aparatas esąs $3

NORI IŠVALYT IŠ KALBOS "SLAV BOGU."

"Bezbožnik" prane Sovietų armijoj prad jus prieš senovišku kius, prie kurių žmo vo taip įpratę, kad i juos kartoja, visai ne dami į jų reikšmę. tokių posakių rusų yra "Slava Bogu." paprastai jį vartoja "Ačiu Dievui." Tai novės liekana ir ją iš šių dienų rusų ka valyti.

NORMAN THOMAS ROOSEVELTA

Socialistų vadas N Thomas sako, kad pr tas Rooseveltas ruoši trečiai savo tarnyba esą matyt iš to, kad p nėmis dienomis pr tas karštai agitavo šią sąvaitę balsuoti mokratų kandidatus, stoja už "new deal." jam taip rupi palaik deal," tai veikiausia rės ir pats pasilikti je, kad galėtų tęs deal" toliau.

ANGLIJOS DARBI LAIMĖJO RINKI

*Dartmouth*o savivа *Anglij*oj, pereitą sąv o renkamas į par nienas atstovas. Iki rinkimus laimėdavo servatoriai, bet šį sy išrinkta Darbo Parti didatė, Jennie Adan gavo 46,514 balsų, o vatorių kandidatas Mitchell gavo tik balsus. Šitie rinkima jai aiškinami kaip Chamberlaino politi

Keturi Br

štai šitie keturi Br pagrobus, nužudžius Arthurą Friedą, tu N. Y. Jie buvę kidn gus paleidę. Visi ke dyti: John Virga i Sakola ir Vilimas J bet ketvirtas gali bu

Įvairios Žinios.

JAPONAI PARDAVINĖJA GROBĮ UŽ PUSDYKĮ.

Associated Press praneša iš Kantono, kad japonai, prisiplėšę kiniečių gerybių, pardavinėja jas už pusdykį. Biznieriai, kurie supirkinėja tokius daiktus, daro didelius pinigus. Pavyzdžiui, vienas tokių biznierių nupirko iš japono fotografijos aparatą už $1 ir tuojaus jį pardavė už $30. Amerikoje toks aparatas esąs $350.

NORI IŠVALYT IŠ RUSŲ KALBOS "SLAVA BOGU."

"Bezbožnik" praneša, kad Sovietų armijoj pradėta vajus prieš senoviškus posakius, prie kurių žmonės buvo taip įpratę, kad ir dabar juos kartoja, visai nesigilindami į jų reikšmę. Vienas tokių posakių rusų kalboje yra "Slava Bogu." Rusai paprastai jį vartoja vietoj "Ačiu Dievui." Tai yra senovės liekana ir ją norima iš šių dienų rusų kalbos išvalyti.

NORMAN THOMAS APIE ROOSEVELTĄ.

Socialistų vadas Norman Thomas sako, kad prezidentas Rooseveltas ruošia dirvą trečiai savo tarnybai. Tas esą matyt iš to, kad paskutinėmis dienomis prezidentas karštai agitavo žmones šią sąvaitę balsuoti už demokratų kanidatus, kurie stoja už "new deal." Jeigu jam taip rupi palaikyt "new deal," tai veikiausia jis norės ir pats pasilikti valdžioje, kad galėtų tęsti "new deal" toliau.

ANGLIJOS DARBIEČIAI LAIMĖJO RINKIMUS.

*Dartmouth*o savivaldybėj, Anglijoj, pereitą sąvaitę buvo renkamas į parlamentą vienas atstovas. Iki šiol čia rinkimus laimėdavo vis konservatoriai, bet šį sykį buvo išrinkta Darbo Partijos kandidatė, Jennie Adamson. Ji gavo 46,514 balsų, o konservatorių kandidatas Godfrey Mitchell gavo tik 42,276 balsus. Šitie rinkimai Anglijai aiškinami kaip antausis Chamberlaino politikai.

VALDŽIOS SKOLOS JAU PASIEKĖ $38,462,377,297.

Washingtono žiniomis, pereitą sąvaitę Jungtinių Valstijų valdžios skola pasiekė jau 38 bilionų ir 462 milionu dolerių. Skola auga dėl to, kad Kongresas nenori apdėti milionierius didesniais mokesčiais ir valdžia turi daugiau išlaidų, negu pajamų. Kai iš mokesčių ji negali savo išlaidų padengti, tai ji priversta skolintis iš kapitalistų ir mokėti jiems nuošimčius.

ŠIAULIŲ SAMDOS BIURO VIRŠININKAS PAVOGĖ 5,000 LITŲ.

Šiaulių apygardos teismo prokuroras gavęs žinių, kad Šiaulių miesto samdos biuro vedėjas Jonas Slanksnys vagia savivaldybės pinigus, paprašė padaryti reviziją. Valstybės kontrolė reviziją padarė ir konstatavo, kad J. Slankstys pavogęs apie 5000 litų. Revizijos metu Slanksnys 816 litų grąžino, bet kitus buvo jau prašvilpęs, todėl traukiamas teisman.

FARMERYS NUGALĖJO ĮSIUTUSĮ BULIŲ.

West Virginijos valstijoj netoli Glenvillės, įniršęs bulius puolė Williamą Powellę, 66 metų amžiaus farmerį, ir parmušęs jį žemėn pradėjo badyt. Bet farmerys apsikabino kojomis aplink buliaus kaklą, viena ranka nusitvėrė už rago, antra ranka išsitraukė peilį, atlenkė jį dantimis ir perpiovė buliui gerklę. Bulius parvirto, o farmerys išliko gyvas.

RUSINIJA KONFISKAVO BRODO TURTUS.

Prahos laikraštis "Lidove Noviny" paskelbė pereitą subatą, kad Rusinija, autonominė Čekoslovakijos provincija, konfiskavo visus Andriaus Brodo turtus. Andrius Brodas (Brody) buvo nesenai paskirtas autonominės Rusinijos ministeriu pirmininku, bet buvo sugautas parduodant savo šalį Vengrijos fašistams. Todėl jis buvo areštuotas kaip išdavikas ir dabar konfiskuoti visi jo turtai.

Keturi Brooklyno Kidnaperiai.

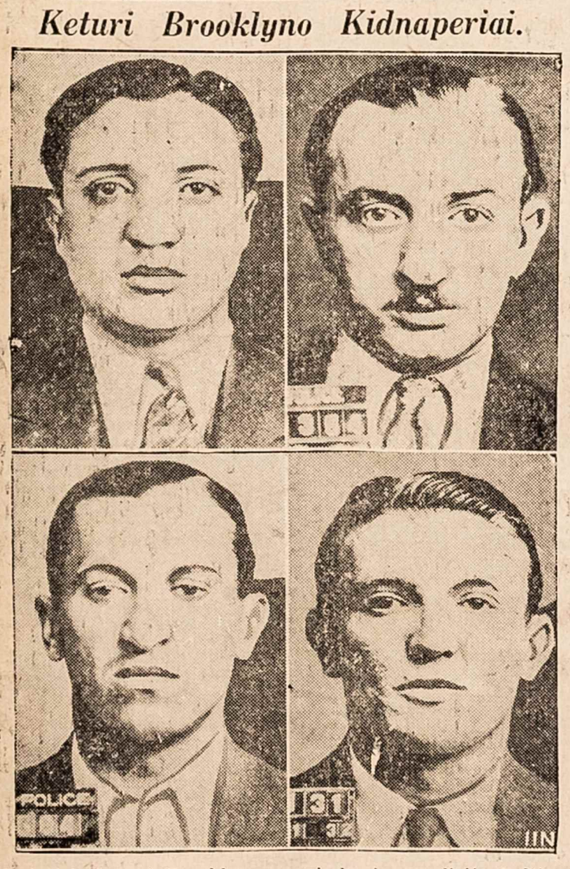

Štai šitie keturi Brooklyno vyrai, kuriuos policija kaltina pagrobus, nužudžius ir sudeginus ukrajiniečių salės sklepe Arthurą Friedą, turtingą kontraktorių iš White Plains, N. Y. Jie buvę kidnapinę ir daugiau žmonių, bet už pinigus paleidę. Visi keturi dabar sėdi kalėjime. Viršuje parodyti: John Virga ir Dimitrijus Gula; apačioje — Joseph Sakola ir Vilimas Jacknis. Trys pirmieji yra ukrajiniečiai, bet ketvirtas gali but lietuvis.

BULGARIJOJ DA IR DABAR GALIMA PIRKTI ŽMONĄ.

Manoma, kad tokių papročių yra buvę beveik visose tautose, kai jos dar tebebuvo žemame kulturos laipsnyje.

Bet įdomu tai, kad, sakysim, Bulgarijoj ir šiandien dar galima užtikti žmonų turgus. Yra paskirtos tam tikros dienos, kuriomis tėvai vežasi į miestelius savo dukteris. Į tuos turgus suvažiuoja ir jaunų vyrukų, pasirengusių apsivesti. Jauni vyrukai vaikštinėja po turgų ir apžiuri atvežtas mergaites. Jei kuri nors patinka, tai pradedama kalbėti su jos tėvais, kiek jie norėtų, kad savo dukterį atiduotų už žmoną. Tėvai paprastai užsiprašo brangiau, o vyrai siulo mažiau. Prasideda derybos, kurios dažnai buna gana atkaklios. Jei sutinkama, suruošiamos vestuvės. Vietiniai gyventojai šių turgų, žinoma, nevadina žmonų pirkimo ar pardavimo turgais: tai visa jie laiko tik paprastu susitarimu išleisti savo dukterį už vyro. Įdomu tai, kad merginos čia nebrangiai tevertinamos: už keliolika dolerių galima nusipirkti puikią žmoną.

KESINOSI NUDURTI GRAIKIJOS KARALIŲ LONDONE.

Išeinant iš vieno Londono viešbučio andai buvo užpultas ir peiliu subadytas tulas daktaras McDonald. Slaptoji Scotland Yardo pocija spėja, kad užpuolikas norėjęs nudurti Graikijos karalių Jurgį, kuris dabar vieši Londone, bet patamsy padaręs klaidą ir subadęs nekaltą žmogų.

Vilniaus lietuvių studentai prašo švietimosi ir kulturinių teisių.

Vilnius, 7 lapkričio.— Apie 100 Vilniaus lietuvių studentų pasiuntė Lenkijos prezidentui memorialą, prašydami grąžinti lietuviams švietimosi ir kulturines teises.

Politikieriai Kalbėjo, o Lietuviai Dainavo.

DETROIT, MICH.

Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius Detroite 30 spalių buvo surengęs koncertą su prakalbomis. Buvo pakviesti 3 chorai, "Dailės," "Aido" ir Vyrų choras. Publikos prisirinko pilna salė. Pirmas padainavo "Aido" choras Publikai patiko. Po to, F. Jurčionis pakalbėjo kokią 30 minutų apie Europos padėtį ir Lietuvai grėsiantį pavojų iš Vokietijos pusės. Paskui pradėjo kalbėti Michigano valstijos politikieriai, kurie norėjo but išrinkti į valdžią. M. Batulevičia prikvietė jų tiek daug, kad publikai nusibodo jų spyčių klausytis. Sėdėdami žmonės pradėjo nerimauti.

Po tų spyčių buvo pakviestas dainuoti Vyrų Choras. Kai sudainavo, tai M. Balčiunas pradėjo chorą teisinti. Girdi, nepadyvykit musų senių. Toliau da pridurė: "Nėra ko iš jų norėti—pašlamėkai surinkti iš visų kampų." Iš tokio teisinimo publika turėjo gardaus juoko. Paskui choras vėl dainavo, ir paskutinė daina išėjo truputį geriau.

Ant pat galo dainavo Dailės Choras. Sudainavo gerai ir publikai labai patiko.

Kliubo Narys.

REIKALINGAS VYRAS

su vaikais, kurie norėtų dirbt prie 183 akerių farmos sutartinai ant pusės su savininku. Sav. pristatys vieną arklį, o vyras antrą, farmos įrankius ir pusę sėklų. Yra sodas ir miškas. Kreipkitės: (7)
Neal P. Waddell, Greenfield, Ohio.

STOUGHTONIETIS JAUNUOLIS — GERIAUSIS FUTBOLISTAS COLUMBIA UNIVERSITETE.

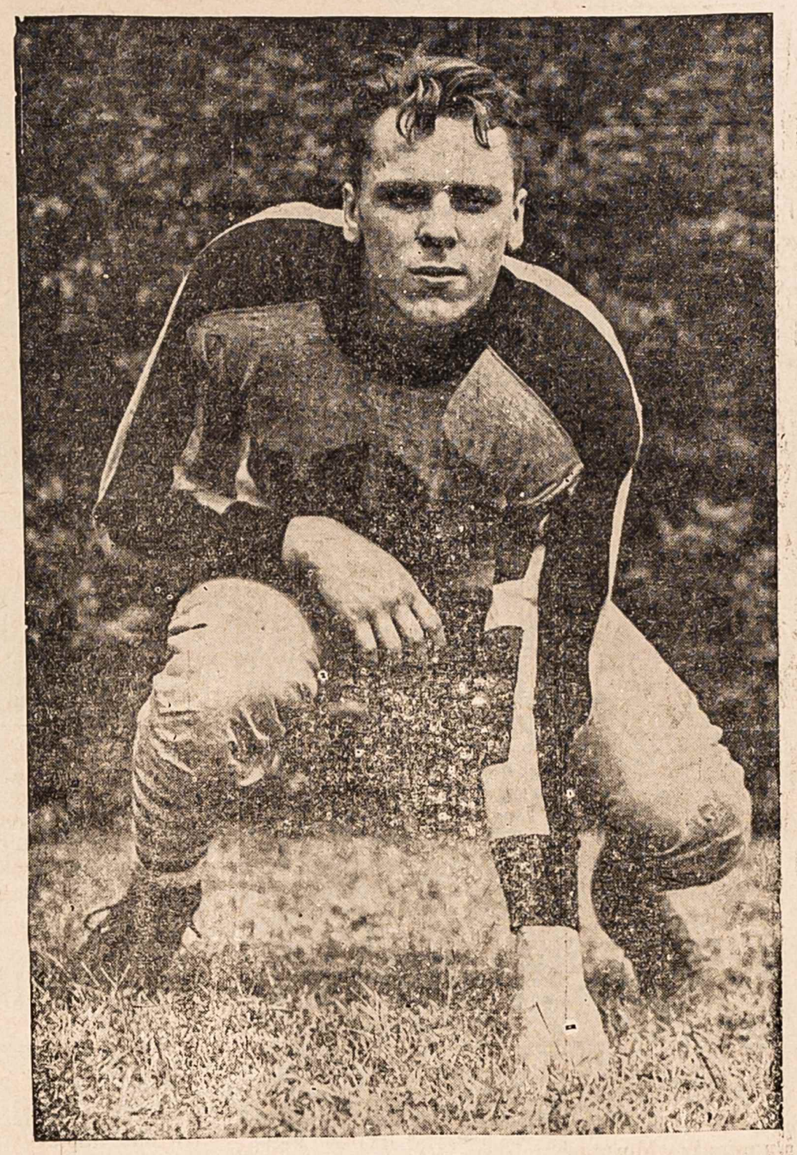

Arturas Radvilas, futbolistas ir veikėjas.

Šįmet yra daug lietuvių jaunuolių įvairių universitetų futbolo jauktuose. Retai mes apie juos girdime lietuvių spaudoj, o dar rečiau matome juos veikiant lietuvių tarpe.

Vienas tokių jaunuolių yra Arturas Radvilas, kurio atvaizdą čia matome. Gimęs ir augęs Stoughtone, netoli nuo Bostono, Arturas baigė Stoughtono High Schoolę su aukštu pažymėjimu, kaip vienas iš geriausių studentų. Šioj mokykloj jis parodė ir savo sportiškus gabumus. Čia jis lošė baseballą (sviedinį), basketballą (krepšinį) ir futbolą. Paskutiniais "high schoolės" metais Arturas buvo savo mokyklos futbolo jaukto kapitonas.

Vėliaus Arturas Radvilas įstojo į Columbia Universitetą, kuri baigs ateinančiais metais. Universitete jis pasižymėjo kaip vienas iš geriausių futbolininkų rytinėse valstijose, o gal ir visoj Amerikoje. Arturas yra puikaus budo jaunuolis, jis nesididžiuoja savo atsiekimais. Tokių jaunuolių kaip Radvilai, turėtų buti daugiau.

Arturo brolis, Antanas, lanko Tufts medicinos mokyklą Bostone ir neužilgo ją baigs kaip gydytojas. Arturas nori tapti mokytojum —mokyti Amerikos istoriją.

Užklausiau, ar yra daugiau lietuvių jaunuolių Columbijos futbolo komandoj? Jis man atsakė, kad yra F. Stulgaitis iš Wilkes Barrių, Pa., ir jiedu dažnai tarpe savęs kalbasi lietuviškai. Treiniruotojo pagelbininkas taipgi esąs lietuvis, Red Matal iš Lawrence, Mass. Kitas gabus lietuvis futbolės mėgėjas esąs Antanas Balčiunas iš Abingtono, Mass., bet jis tik šiais metais pradėjęs lankyti Columbijos Universitetą.

Pažymėtina, kad jaunas Arturas Radvilas uoliai rupinasi ir lietuvių visuomeniniais reikalais. Dar 17 metų budamas jau įsirašė Stoughtone į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą, ir dabar tenai priklauso prie LDS jaunimo skyriaus, kuris buvo įkurtas jo sumanymu.

Verta pagerbti netiktai jaunus Radvilus, bet taip pat ir jų pažangius tėvus, kurie juos taip gražiai išaugino, kad jie nepamiršta dalyvauti lietuvių organizacijose. Jaunų Radvilų motina laiko valgomų daiktų krautuvę Stoughtone ir yra plačiai žinoma kaip veikli darbuotoja lietuvių tarpe.

J. Ormanas.

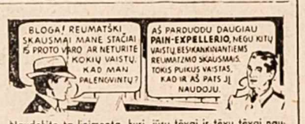

Naudokite tą linimentą, kurį jūsų tėvai ir tėvų tėvai naudojo nuo 1867 metų palengvinimui muskulų skaudėjimo. Nusipirkite bonkutę Pain-Expellerio su Inkaru ant dežutės pas savo vaistininką.

PAIN-EXPELLER

SIENINIAI
KALENDORIAI
1939 METAMS.

Užlaikau daug visokių rušių ir visokia kaina Sieninių Kalendorių. Biznieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų pardavinėt pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už $1.

Z. GILEVIČIUS (-)
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

NAUJA VAISTŲ KNYGA
SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas visokių ligų šaknimis. Augmenimis, žievėmis, žiedais, Sėklom ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popierinį dolerį laiške. Adresas: (-)
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

PARDUODU PIGIAI.

160 ekerių, 90 ekerių dirbamos, 70 girios, ganyklos. Žmona mirė, aš pardaviau gyvulius ir mašineriją. Vieta tuščia, kas pirks gali kraustytis rytoj ir gyventi. 11 budinkų, yra didelis Vasarinis Resortas, didelis Bass Lake, vanduo teka iš ežero per mano žemę. Viena žuvis sveria po 18 svarų. Aliejaus yra po žeme. Aš per senas ieškoti ir dirbti. Numeris kelio 669. Šiandien geriau kaip pirmiau. Keliai įntaisyti, Taxos pigios, Farmeriai brangiai viską gali parduot.
John Schultz
Box 46, Irons, Mich.

DIVORSAI:

Abiem sutinkant, gaunami per vieną dieną. Kitaip, per 30 dienų. Kreiptis: Box 1736, El Paso, Texas.

Parsiduoda Farma.

183¾ akerių ant King street, West Hanover. 4 ruimų stuba, barnė 50x60, pašiurė, obelų, vištininkai ir įrankiams daržinė. Turi but parduota sutvarkyt palikimą. Kaina $2,500.
JOHN F. NELSON (1)
West Hanover, Mass.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga,
MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo idievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIMĖ Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, miręir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" ofise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO. ILL.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau rimtos ukininkaitės, arba doros našlės, nuo 18, iki 40 metų, kuri turi ūkį. Man patiktų gyventi ant ukės, esu nevedęs, 40 metų, rimtas, inteligentas, pasiturintis. Galit rašyt angliškai arba lietuviškai. Su pirmu laišku prašau prisiųst ir paveikslą, ant pareikalavimo sugrąžinsiu. F. A. V. (7)
6757 So. Western ave., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui draugo; aš su 41 metų moteris, biski pasiturinti, taipgi noriu kad vyras butų gerai užsilaikantis. Esu linksmo budo ir mylinti gražiai sugyventi. (7)
Viktorija Vilaitienė
P. O. Box 263, Muskegon, Mich.

PARSIDUODA FARMA.

175 akerių; 40 akeriai miško, 125 lirbamos, lygi, auga visokie javai. Stuba, barnė ir kiti budinkai, mulai, raguočiai, farmos įrankiai ir visas derlius už $2,500; tik $1,500 įmokėt.
Frank Rudzinis (8)
Berlin, Md.

Namas Worcester, Mass.

4 gyventojams, didelis lotas, du dideli grušių medžiai, reikia įnešt tik banko mortgičių $1,000. Taipgi mainyčiau ant neperdidelės farmos. Platesnių informacijų klauskite (0)
JOHN KATUNAS
Sterling Rd., Holden, Mass.

MOSTIS NUO ROMATO.

John's Remedy mostis, stebėtinai greit prašalina kaltuninius, nervų ir visų kitų sąnarių skaudėjimus. Tukstančiai pasiliuosavę nuo Romatinių Skaudėjimų, pataria ir kitiems vartoti tik JOHN'S REMEDY MOSTĮ. Jeigu kitos mostys jumis nepatenkino, kodėl nebandote šią mostį, kuri yra viena iš geriausių vaistų nuo Romato. Kaina $1.00 ir 50c.

NUO UŽKIETĖJIMO VIDURIŲ YENTROLA: Sugydo vidaus organus, išvalo gasus. Panaikina skaudėjimą po krutine. Paskatina prie apetito, atgaivina mažakraujus ir sukelia energiją prie vyriškumo—moterims reguliuoja laiką. Kaina $1.00, išbandymui 25c. Agentams duodame nuolaidą. (6)
WESTERN CHEMICAL CO.
P. O. Box 117, PLAINSVILLE, PA.

TUOJ SUKAKS
25-ki METAI
KAI LIETUVIAI SKAITO
NAUJIENAS

Ir Tamsta prisidėk prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašyk tą seniausį ir didžiausį Amerikos lietuvių dienraštį.

SUV. VALST. (už Chicagos) ir KANADOJ, Metams tik $5.00.

Vieną susipažinimui kopiją prisiųsime VELTUI.

Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykit ir savo čekį ar money orderį siųskit.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.
JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE
PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road, South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

MEILĖS ATOSTOGOS.

(Novelė.)

Mano vienas geras pažįstamas, Anzelmas Šeiva, prisispyręs įtikinėjo, kad jis netrukus žadąs išvykti atostogų. Ir, kas įdomu, ne paprastų atostogų, apie kurias svajoja ir sveiki, ir ligoti, tai meilės atostogų. Keistai skambėjo mano pažįstamojo žodžiai apie jo meilės atostogas, ir aš tiesiog nenorėjau tikėti, kad Anzelmas ir šiuo kartu teisingai kalba.

—Tu, broliuk, ką nors suki, — pasakiau jam visai nuoširdžiai.

—Nelaimingi žmonės niekuomet nemeluoja ir nesuka, — mėgino aplinkiniu budu teisintis Anzelmas, nieko į mano pastabą neatsakydamas.

—Gal but,— sutikau, bet čia pat pastebėjau: — Tik man rodosi, kad tu nesi nelaimingas.

—Aš? — kruptelėjo (pridėkime: dirbtinai) Anzelmas. — Kaip tu manęs nepažįsti! Rodos, taip senai draugaujamės, esame bičiuliai, o man vis dar netiki.

—Tu, Anzelmėli, ant manęs nerustauk, — atsakiau jam nuoširdžiai. — Tau netikiu ne tik aš, bet ir kiti.

—Skandalas! — riktelėjo Anzelmas ir, apsimetęs rustybe, drožė: — Kaip čia išeina? Reiškia, aš esu melagis, ar koks velnias, jeigu man nieks netiki?!

—Rustumas, brolyti tu mano, — ėmiau perkalbinėti savo bičiulį Anzelmą, — labai kenkia gražumui. O tu, jei aš vargšas neklystu, dėl gražumo esi tikrai jautrus.

—Jei vyras bent kiek gražesnis už velnią, tai jis yra labai gražus, —išdrožė man Anzelmas.

—Gal but, — abejotiškai pritariau pradedanč i a m nervintis bičiuliui.—Bet, neatsižvelgdami į šį gražiosios lyties išgalvotą posakį, visi mes stengiamės buti ir jauni ir gražus. O ypač apie tai svajoja įsimylėję. Svajoji ir tu.

—Tai ką!—riktelėjo Anzelmas, — tu manai, kad aš esu įsimylėjęs? Ką?

—Dėlto visiškai neabejoju.

—Kodėl?

—Todėl, kad meilės ir kosulio nepaslėpsi. Kai kosti, tai visi girdi ir užjaučia, o kai myli, visi žino ir pavydi.

—Nevykęs filosofavimas, karščiavosi Anzelmas.

—Aš, mano tu bičiuli, mano tu mielas Anzelmėli, nesigiriu esąs filosofas, ar koks išminčius. Kur tau! Esu prastutis žmogelis, miruolis, kaip ir daugelis kitų, ir sakau tik tai, kas man rodosi teisinga, sakau taip, kad suprastum. Ir tu galvok apie mane, kaip sau nori, bet aš sakau tau akysna, ne už akių, kad esi įsimylėjęs ir savo meilės nepaslėpsi.

—Pasibaigė mano meilė, pasibaigė. Ne,—susigriebė Anzelmas. — Ji man nusibodo. Štai kas. Nusibodo. Įgriso.

—Pridėk dar, jei nori— atsiliepiau — žodį "apkarto," o aš vistiek tau netikiu.

—Netiki?

—Netikiu. Ir štai kodėl.

—Įdomu, labai įdomu.

—Ar tu, Anzelmai, kada nors rudenį arba žiemą buvai susikuręs ugnį ir prie jos sėdėjęs?

—Buvau susikuręs ir ne kartą. Tai kas iš to?

—Ar šildydamasis prie ugnies, jutai jos nuobodumą? Ar noriai traukeisi nuo jos, leisdamasis tolyn, kur aplinkui buvo šalta?

—Nesuprantu, ką turi bendro ugnis su meile?

—Labai daug turi bendro. Istorija pasakoja, kad kai laukinis žmogus surado ugnį, jis iš naujo užgimė, jo gyvenimas pasidarė daug lengvesnis ir jis daugiau su ugnimi nesiskyrė. O jei ugnis užgesdavo, nelaimingas žmogus ilgai pusdavo pelenus, žarstydavo juos savo rankomis ir kaipgi džiaugdavosi radęs nors mažą kibirkštėlę. Ir jei iš jos vėl sukurdavo ugnį, buvo neaprastai laimingas ir jau antrą kartą ugniai neleido užgesti, nes be jos savo gyvenimo neįsivaizdavo.

—Cha, cha, cha! — nusijuokė Anzelmas. — Iš tolo pradėjai. Ar nenori to paties pasakyti ir apie tavo giriamą meilę?

—Tu, Anzelmai, nors kartą įspėjai mano mintį. Tikrai norėjau ugnį palyginti prie meilės. Ir, tur but, neapsiriksiu pasakęs, kad jei laukiniai žmonės iš naujo užgimė įskeldami ugnį, laikų gyventojai, pasijuntatai mes, jau kulturingi šių ką išgalvoji. Baladoji apie kažkokias meilės atostogas, mėgini įkalbinėti, kad tau meilė nusibodo, įgriso. Nesamones, Anzelmai, kalbi, tikras nesąmones, kurių niekam daugiau nekartok, nes žmonės iš tavęs pradės juoktis.

—Tai ką? Tavęs, Broniau, paklausęs, vėl turėčiau grįžti prie Kristinos?

—Kam čia kalbėti apie grįžimą, kai tu nuo jos dar neatsitraukei, — pastebėjau, žiurėdamas tiesiai Anzelmui į akis.

Mano bičiulis (nežinau ar tikras) truputį susigėdino, netgi paraudo. Tai jau buvo geras ženklas, kad jis dar turi jausmus, tik visa bėda, kad apie tai nežino, o kartoja tik kitų vyrų nuvalkiotas nuomones, kuriomis dažnai nedovanotinu budu nuskriaudžiame gražiosios lyties atstoves.

Anzelmas, valandėlę patylėjęs, dar mėgino prie manęs kibti.

—Ko gero, tu dar tiki į romantišką meilę.

—Tikiu, — atsakiau drąsiai. — Ir kodėl netikėti į tokius gražius, kilnius dalykus, kaip, pavyzdžiui, romantiška meilė.

—Atsilikėlis, devynioliktojo amžiaus gyventojas, — drebterėjo Anzelmas, net nepakeldamas akių.

—Visų pirma, mano mielas, devynioliktojo amžiaus negalima žeminti ir niekinti, nes tai yra gražiausias žmonijos gyvenimo laikotarpis. Tai viena. Kas dėl atsilikėlio, tai nesiginu, kad biauriuosi musų laikų subrutalinta ir cinizmu apgaubta meile, kurią ir pats, kaip matau, norėtum adoruoti. Toksai reiškinys, mano mielas Anzelmel, mums, vyrams, garbės nesudaro. Pats pagalvok. Esi įsimylėjęs Kristiną, esi mylimas ir štai nežinia iš kur užeina duras galvon bėgti nuo meilės, bėgti nuo gyvybės šaltinio į tuštumą. Ir tai vadini meilės atostogomis.

—Tinkamesnio pavadinimo nerandu, — pasigyrė Anzelmas.

me antrą kartą užgimę, kai patiriame meilės galybę. Tuo tarpu tu, negeras žino,

—Gali jį užpatentuoti. Musų amžiuje gal kas nors ir įsigytų, nors aš, atsilikėlis, abejoju. O tavo vadinamąsias meilės atostogas aš apibudinčiau tiksliau.

—Įdomu.

—Tai yra, Anzelmėli, nei mažiau, nei daugiau, kaip tik nepribrendimas prie meilės, stoka vyriškumo.

—Ką?—šoko iš vietos Anzelmas — Ką? Pamatysi, kad klysti. Pamatysi!

—Rėkt viešoje vietoje nedera, — ėmiau raminti savo bičiulį. — Jei nori ką pasakyti, sakyk ramiai, nesikarščiuodamas, nerėkdamas. Aš juk nekurčias. Girdžiu labai gerai.

Dar norėjau šį tą savo bičiuliui Anzelmui pasakyti, bet jo jau nebuvo. Išnyko, kaip kamparas, netgi nepastebėjau. Šelmis, ir neatsisveikino.

* * *

Esu tikras, kad skaitytojai norėtų sužinoti, kaip Anzelmas pasielgė. Aš tai žinau iš pirmų šaltinių, tik abejoju, ar verta rašyti. Mat, gaila bičiulio Anzelmo, kuris nuo to pasikalbėjimo manęs vengia iš tolo. Gėdinasi žmogelis. Kągi padarysi! O kai netrukus klebonas iššaukė Anzelmo Šeivos ir Kristinos Verpstytės pirmąjį užsaką, tikrai norėjau nerašyti visos šios istorijos. Bet paskui pamojau ranka ir sakau:

—Tegul jau mano pereina.

B. Girinis.
"Musų Mintys."

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?
Aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

Lvtiškos Ligos ir kaip nuo jų apsisaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiurėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

Iš Hollywoodo Skandalų.

Čia parodytos dvi Hollywoodo aktorkos, Edith Snyder ir Ruth Etting. Pirmoji yra skundžiama ant $150,000 užpaviliojimą svetimo vyro, o antroji yra areštuota už savo vyro nušovimą.

Nelengva Moterims Sekti Madas.

Madų pasaulis šiandien pilnas visokių paikybių. Madų magazinuose ir krautuvių languose matome smailias plunksnuotas skrybeles, peteliškių sparnais papuoštus čeverykus ir daugybę kitokių nesąmonių. Darbo ar biznio merginai bei moteriškei tačiau nėra reikalo tų madų paisyt. Čia mes parinkome tris kostiumus, kurie yra gana gero skonio ir gali atitikti visoms progoms. Iš kairės parodytas kostiumas geriausia tinka merginoms eit į darbą arba ofisą. Vidury —išeiginis kostiumas. Dešinėj—sporto tikslams.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ MERGINOS LAIMĖJO PRIEŠ MOTERIS.

Massachusetts valstijoj jau kelinti metai buvo vedama kova prieš moterų samdymą valdžios įstaigose. Tas buvo daroma merginų naudai. Buvo aiškinama, kad darbas yra daug reikalingesnis merginoms, negu moterims, nes moterys turi vyrus, kurie gali jas užlaikyti, o merginoms reikia pačioms rupintis savo pragyvenimu. Todėl ištekėjusi moteris neprivalo valdžios įstaigoj dirbti, kuomet mergina neturi darbo.

Žinoma, tame yra daug tiesos. Nes dažnai budavo taip, kad politikieriai paskirdavo geriausia apmokamas tarnybas savo žmonoms, kurios galėdavo ir be to gyventi, o merginos vaikščiodavo be darbo.

Bet, antraip vertus, yra daug moterų, kurių vyrai nieko neuždirba, arba uždirba negana, kad galėtų užlaikyti šeimynas. Šitokiais atvėjais moteriai tenka rupintis šeimynos užlaikymu. Ir šitokiais atvėjais moterims darbas gal reikalingesnis, negu merginoms. Todėl moterys ir kovojo, kad joms nebutų atimta teisė dirbti valdžios įstaigose. Kai Massachusetts legislaturoj buvo svarstomas bilius prieš moterų samdymą, tai prieš jį daug kovojo ir advokatė Šalnienė, atstovaudama Profesionalių Moterų Draugiją.

Kai legislaturoj moterys pralaimėjo, tai buvo viltis, kad tas bilius bus atmestas fererendumu, t. y. visuotinu balsavimu per rinkimus šį rudenį. Mat, moterims pavyko pavesti šį klausimą referendumui išspręsti.

Bet jos pralaimėjo ir čia. Nes didžiuma balsuotojų balsavo, kad moterys, kurių vyrai dirba, nebutų prie valdžios darbų samdomos.

Šitas nutarimas tačiau daro išimtį toms moterims, kurių vyrai nedirba, kaip ir toms, kurios kad ir yra ištekėjusios, tačiau su savo vyrais negyvena, arba kurių vyrai jau mirę.

"RAUDONUJŲ" NAIKINTOJA PRALAIMĖJO RINKIMUS.

Miss Sybil Holmes buvo pirmutinė moteriškė patekusi į Massachusetts valstijos senatą. Bet išauklėta reakcinėj republikonų dvasioj, ji negalėjo pakęsti pažangaus darbininkų judėjimo, todėl ilgai nelaukdama pradėjo kovą prieš "raudonąjį pavojų," kaip tas pasakiškas Don Kišotas prieš vėjo malunus. Iš to, kad žmonės išrinko ją į senatą, ji suprato, kad dabar jos pareiga yra išnaikinti darbininkų "ardomąją veiklą," pažaboti darbininkų unijas ir apsaugoti Amerikoje "šimtaprocentinį amerikonizmą." Ji turbut tikėjosi šituo budu labai įtikti savo rinkikams.

Bet štai, pereitą sąvaitę atėjo nauji rnikimai ir Miss Sybil Holmes tapo rinkikų sumušta. Nors pereitą sąvaitę Massachusetts valstijoj rinkimus laimėjo republikonai, o ji taipgi republikonė, tačiau ją sumušė demokratas, Edward Mullowney. Tai buvo labai įdomus reiškinys, nes iš to distrikto, rodos, iki šiol da nei vienas demokratas į senatą nebuvo išrinktas. Kitaip šito išaiškinti negalima, kaip tik tuo, kad piliečiams įgryso p-lės Holmes fašistiška politika prieš demokratiją. Ji niekam nepripažino žodžio ir minties laisvės, tik sau ir savo plauko "šimtaprocentiniams patriotams."

Šita atžagareivė nesitikėjo, kad piliečiai suduos jai šitokį smugį.

VALGIŲ GAMINIMAS.

Obuoliai tešloj.

Obuolius nulupk ir seklas išgręžk. Iškočiok tešlos blyną kaip pajui. Padėk ant jo obuolį apibarstyk cukrum su cinamonu, užriesk blyno kraštus viršum ir suspausk, taip kad obuolys butų apgaubtas tešla. Padėk keptuvėn, kuri turi but gerai išlepta sviestu ar taukais. Padaryk tą patį su visais obuoliais ir įkišk keptuvę į vidutiniškai karštą pečių. Tegul kepa, iki obuoliai iškeps.

Valgyt galima karštą arba šaltą, užpylus smetonele arba su aiskrymu. Duodant prie pietų kaip dezertą, patartina duoti karštą.

Spirginti obuoliai.

Paspirgink sudytų lašinių (fat pork), spirgius išimk, o į karštus taukus sudėk neplonai rypkėmis suraikytų obuolių, tik nenulupk žievės. Paspirgink juos, kol iškeps. Jie tinka kaip priedas prie bet kokios keptos mėsos. Be to, jie pagražina patiekalą.

Obuoliai su kiaušiniais.

Nulupk 4 obuolius, išgręžk sėklas ir sudėk į apygilią keptuvę. Paskui išplak 2 kiaušiniu su painte pieno, įdėk du puoduko trečdaliu cukraus ir užpilk ant obuolių. Ant viršaus pabarstyk muškatinio riešuto (nutmeg). Kepk lėtam karšty. Tai bus puikus pudingas.

Sago kaip dezertas.

Sago, tai tokios kruopos, padaromos iš palmų krakmolo. Jos parsiduoda visose krautuvėse ir vartojamos daugiausia pudingams, o kai kada ir sriuboms. Išvirtos jos persišviečia kaip stiklinės. Iš jų galima padaryti daug gardžių ir švelnių valgių. Geras yra šitoks dezertas: pamirkyt puoduką sago kruopų šaltam vandeny apie valandą laiko; tuomet nukošt, užpilt šviežiu vandeniu ir pavirint ant lėtos ugnelės iki suvirs. Išpilt į bliudą, kad atauštų; pabarstyt cukrum ar druska, kaip kam patinka, ir užpilt vynu. Šis dezertas paduodamas prie pietų, kaip paskutinis patiekalas.

Ryžių košė.

Užpilk kruopas šaltu vandeniu ir tegul pamirksta valandą. Tą vandenį nupilk, užpilk šviežio ir pavirink ant lėtos ugnelės, iki ryžiai pasileis. Dažnai pamaišyk, kad neprisviltų. Kai suvirs, vandenį nukošk ir pertrink ryžius per drušliaką. Į tą košę įpilk pieno, pasūdyk, užkaisk lengvai, įdėk sviesto —ir košė bus gatava. Ją galima valgyt vieną ir galima duot kaip priedą prie vištienos. Labai geras priedas.

Sriuba iš avienos.

Nupirk apie 2 svaru avienos prie kaulų, nuo pirmagalio, nuplauk karštu vandeniu, užpilk šaltu vandeniu ir lengvai užvirink, kad putos susiringtų ant viršaus. Tuomet visą tą vandenį nupilk; tuo budu bus išimtas iš mėsos avies prakaito kvapas ir visos putos išsimes. Užpilk porą kvortų šviežio vandens ir užkaisk iš naujo. Dabar jau įdėk svoguną, pipirų, pasudyk, įdėk porą morkų ir virink kol išvirs. Mėsą galima valgyt atskirai kartu su sriuba.

Kas Mums Rašoma

Patinka žinios iš Lietuvos.

Aš esu jau senas žmogus, 1939 metų 4 kovo sukaks man 77 metai, bet "Keleivį" vis dar skaitau ir jis man labai patinka, kad paduoda daug žinių iš Lietuvos. Skaitydamas randu daug atsitikimų iš man žinomų kaimų, kur aš pats esu buvęs. Taigi lai gyvuoja musų "Keleivis!"

Chas. Stačiokas,
Forest City, Pa.

Linki "izmams" pasisekimo.

Canadian Pacific gelžkelio kompanijos prezidentas pareiškė, kad jis linki Rusijai, Italijai ir Vokietijai geriausio pasisekimo, nors tų šalių santvarkoms jis ir nepritaria. "Aš esu vienas iš tų," jis sako, "kurie nepritaria komunizmo teorijai, bet linki komunistinei Rusijai gerovės. Aš sakau tai dėl to, kad didžiausios valstybės skurdas ir nelaimė negali duoti pasauliui nieko gera. Bet jos progresas ir laimėjimai reikš gerbuvį ir kitoms valstybėms."

Kanadietis.

Gulivero Kelionės į Nežinomas Šalis.
Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujaudinimo. Su paveikslais. Kaina ..... 50c.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1938 METAMS.
A. Bilvinskas — pirmininkas, 711 — 8-th st., Waukegan, Ill.
Jos Mačiulis — pirm. pagelbininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimų rašt. 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius. 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
Kasos Globėjai:
J. Petraitis, D. Lauraitis.
Knygiai:
D. Lauraitis, K. Ambrazunas.
Maršalkos:
P. Rukštalis, J. Jarušaitis.
Susirinkimai buna paskutinį nedėldienį kožno mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

SVEIKATA
TAI DIDELĖS SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.
Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.
Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.
Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.
Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.
Kaina $2.50
KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

KAI PADUKSTU, TAI MAN VISTIEK: KERTU, KAM PAKLIUVA.

Spalių 18 d. Mariampolės apygardos teismas nagrinėjo J. Šimokaičio bylą už muštynes Juozo Krušinsko restorane. Vieną vakarą Šimokaitis su draugais gėrė degtinę Krušinsko restorane. Ten užėjo broliai Balsiai, kiek įgėrę ir pareikalavo iš šeimininko duot bargan degtinės. Restoranininkas atsisakė patenkinti jų reikalavimą, tuomet jie kreipėsi į geriančius, daužydami peiliu stalą, suolus ir kt. Restorano savininkas, norėdamas išvengti galimo skandalo, visus išprašė lauk, kur įvyko muštynės: Balsiai užpuolė Šimokaitį, kuris gindamasis smogė Vincui Balsiui pasitaikiusiu kauptuku. Tuo tarpu iš restorano išėjo Šimokaičio draugas Mackavičius, kuris nustebo, pamatęs gulintį Balsį. Tačiau Šimokaitis jo nepažinęs ir jam smogęs kauptuku, sunkiai sužalodamas galvą. Vėliau Mackevičiui Šimokaitis atsiprašinėdamas aiškinosi, kad kai jis įdukstąs, tai jam vistiek: kertąs kam pakliuva...

Byloj figuravo daug liudininkų. Apygardos teismas Joną Šimokaitį nubaudė pusantrais metais s. d. kalėjimo su pasekmėmis. Nukentėjęs Mackevičius prieš teismą susitaikė su Šimokaičiu, ir jo civ. ieškinys nebuvo svarstomas.

GĖRĖ, KAIP BROLIAI, MUŠĖSI, KAIP PRIEŠAI.

P. Labanauskis, kuris gyvena ties Šeštokais, Mariampolės apskrity, pardavęs cukrinius runkelius sukvietė gimines ir pažįstamus pagurkšnoti naminio alučio ir pasišnekėti. Prie alaus atsirado ir degtinės, o tarp kviestų svečių atsirado nekviestas Kunickas, kuris buvęs priimtas kaimyniškai nuoširdžiai, bet kuo daugiau gėrė, tuo dažniau griežė dantimis, pykdamas, kad jį kaimynai pamiršo pakviesti, kaip kitus svečius. Tai nepatiko Labalaukiui, taip pat gerokai išgėrusiam, kuris pareikalavo neprašytą ir priekabių jieškantį svečią eiti iš kur atėjus. Kunickas nepaklausė, o smogė Labalaukiui krutinėn. Įvyko muštynės, Labalaukis parmušė Kunicką, apdaužė, apspardė ir pagriebęs kastuvą smogė per kojas, padarydamas sunkų sužalojimą. Dabar šitą bylą nagrinėjo apygardos teismas, kuris patenkino Kunicko civ. ieškinį 265 litų ir Labalaukį už mušimąsi 6 mėn. kalėjimo lygtinai.

UKININKAI VĖL NEGAUNA MALKŲ.

Skapiškio miestely, Rokiškio apskrity, anądien buvo viešas miško pardavimas. Į pardavimą privažiavo nemaža ukininkų. Visi norėjo nusipirkti miško, bet jo maža tebuvo varžytynėms paskirta. Esant daug pirkėjų, buvo smarkiai varžomasi. Vietoj nustatytos valdiškos kainos 160 litų, įsivaržė iki 250 litų ir daugiau. Miško maža, neužtenka ukininkų reikalams, o da kiek jo sudegina pieninės. Šiame viešo miško pardavime smarkiai varžėsi Skapiškio pieno perdirbimo b-vės "Aušros" pareigunai ir miško užpirko už maždaug 4,000 litų.

AVINAS UŽMUŠĖ VAIKĄ.

Audros kaime, Rokiškio apskrity, avinas užmušė ukininko I. Dabregos 4 metų amžiaus vaiką.

SKAPIŠKIO VALSČIUJE BOMBA UŽMUŠĖ ŽMOGŲ.

Skapiškis, Biliunų kaimas. Ariant šio kaimo pievas rasta Didžiojo karo granata. Radę šią granatą ukininkai mėgino iššauti užkuus ugnį, bet ugnyje granata nesprogo. Vienas jaunas vyrukas ją pasiėmė ir parsinešė į savo namus. Tačiau ne jam buvo lemta mirti, bet jo tėvui, Antanui Klintai. Jis tą granatą pasiėmė iš po paklėtės ir tur but mėgino išardyti. Tik staiga pagirdo smarkus sprogimas ir Antanas Klinka vietoje buvo užmuštas. Jo kuno dalys ištaškytos. Liudi jo kainynai netekę gero žmogaus, liudi šeima, netekusi brangaus tėvo.

APIE MERKINĘ NUSIŠOVĖ DU UKININKAI.

Merkinė. Spalių 3 d. Bugonių kaimo laukuose iš brauningo nusišovė Raitininkų kaimo Br. Kukauskas, 21 m. amžiaus. Sako, žudėsi dėl meilės. Jis ir šovėsi ant savo mylimosios laukų, bet tuo tarpu jo žudymosi priežastis nėra visiškai aiški. Kukauskas buvo persišovęs kairiįį petį ir kulipka neišėjo antroje pusėje, todėl jis turėjo gana ilgai kankintis, kol pakelyje vežamas arkliais į Merkinę mirė.

Spalių 5 d. Piliakalnio kaime nusišovė iš brauningo Butrimiškių kaimo, Alovės valsč., gyventojas Slavinskas. Šio piliečio žudymosi priežastis yra tokia. Jie turėjo ukį, įsiskolino kažkaip Z-kui ir šis iškėlęs varžytines jų ukį nusipirkti. Dabar S-kas keršydamas už tai šovė tą pirkėją ir manydamas, kad jį nušovė, atbėgęs Piliakalnio kaiman pas giminaičius pats save nusišovė į galvą. Tas pirkėjas buvo tik lengvai kulipkos įdrėkstas, bet kadangi jis nuvirto, kai jį šovė, tai S-kas manė, kad jį nužudė. Slavinskas buvo dar jaunas, nevedęs.

SKUODO-YLAKIŲ VIEŠKELIS VIS DA BE TILTO.

Šios vasaros pradžioje važiuojant iš Ylakių į Skuodą (maždaug 4-tame kilometre nuo Skuodo) buvo nugriautas senas tiltas ir pradėtas statyti naujas per upelį, kuris ėjo skersai Skuodo-Ylakių vieškelio. Per vasarą žmonės važiuodavo per kiek toliau esančią brastą. Bet dabartiniu metu jau tvinsta, per brastą išvažiavimas neįmanomas. Todėl teks važiuoti aplinkui, padarant apie 8 kilometrų vingio dėl perilgai užsitęsusios tilto statybos. Statyba vietos gyventojus gerokai pavargino.

Geografijos Dabar Painiausis Mokslas.

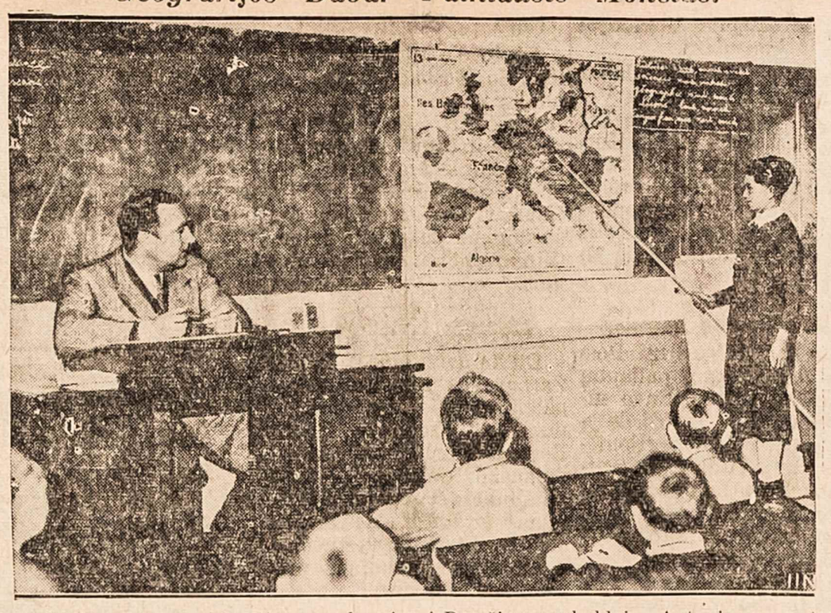

Šis vaizdelis parodo geografijos pamoką vienoj Paryžiaus mokykloj. Ant sienos matyt pakabintas jau naujas Europos žemėlapis. Mokytojas aiškina vaikams, kad miestai, kurie nesenai buvo Austrijoj ir Čekoslovakijoj, šiandien jau Vokietijoj.

VARNIŲ RABINAS PER PAMALDAS SUSIMUŠĖ SU SAVO IŠKALOS KOMITETU.

Netik Amerikos lietuvių kunigai mušasi su parapijų komitetais už pinigus, bet mušasi ir žydų rabinai Lietuvoje.

Štai, Varniuose žydų sinagogoj šiomis dienomis rabinas per pamaldas susimušė su savo parapijos seniunais už pinigų kontroliavimą. Į tas muštynes teko net policijai įsikišti ir protokolą surašyti. Rabinas padavė skundą net švietimo ministeriui.

PAVOJINGAS GAISRAS LIUDVINAVE.

Spalių 19 d. rytą nežinia dėl kokios priežasties Liudvinave užsidegė pil. Radzevičiaus tvartas. Visas Liudvinavo miestas atsidurė dideliame pavojui, o ypatingai centrinė gatvė, valsčiaus savivaldybė ir naujai pastatyti šaulių namai. Nusigandę gyventojai jau buvo begabeną smulkesnį inventorių, gyvulius ir kitką į saugesnę vietą.

Bet gaisrą pasisekė likviduoti ir didelių nuostolių nepadaryta.

KAMAJUOSE BUVO DIDELIS TURGUS.

Per "Ražančavos" atlaidus šį rudenį Kamajuose buvo labai didelis turgus. Ypač daug buvo suvesta arklių parduot.

Švedasų valsčiuje, Rokiškio apskrity, šį rudenį įsėti žiemkenčiai rugiai jau sužėlė ir labai gražiai išrodo.

ŽMOGAUS SVEIKATA IR LINKSMYBĖ

Yra pagal supratimą ir išpildymą gyvenimo tikslo. Nesveikata, nelinksmybė, neramybė, rupestis ir taip kiekvienas nenormališkas padėjimas, tai yra klaidingas pildymas tvėrimo galybės pirmų įstatymų. Rašykit DABAR dėl išdėstymo ir išaiškinimo jus padėjimo. Kaip suprasit savo gyvenimo klaidas, bus lengva išpildyti jus aukščiausį geidavimą ir įgyti sveikatą ir linksmybę. (52)

JOS. MATUKAITIS, BP. D.,
377 South St., BRISTOL, CONN.

AMERIKIETIS KAUNE PARDAVĖS SVETIMĄ VIEŠBUTĮ.

"Lietuvos Žinios" 22 spalių laidoj praneša, kad Kazys Pocius, amerikietis lietuvis, kuris Kaune, prie geležinkelio stoties, turėjo "Lozanos" viešbutį, šiomis dienomis pardavė jį už 175,000 litų savo dėdei, Stasiui Pociui, kuris taip pat yra buvęs Amerikoje, ir paėmė visus pinigus.

Potam Kazys Počius pardavė tą patį viešbutį, tik jau nebe savo dėdei, o tulam Dargiui už 150,000 litų ir iš jo paėmė visus pinigus. Pakol Dargis apsižiurėjo, Kazys Pocius jau išvažiavo Amerikon.

UŽSIMANĖ PATIRTI, KIEK YRA LIETUVOJ ŽYDŲ UKININKŲ.

Lietuvos žydų tarpe susirupinta sužinoti, kiek yra žydų ukininkų Lietuvoje. Tam reikalui sudaryta žydų agronomų sekcija, kuriai priklauso agronomai Kelzonas, Oleiskis, Robinzonas, Hiršavičius ir Roseinas. Toji sekcija nusistačiusi ištirti esamų Lietuvoje žydų ukininkų ir daržininkų buklę ir taip pat surasti galimybės kuriuo nors požiuriu plėsti žydų tarpe daržininkystę ir, kiek galima, ir platesnį žemės ukį.

SUDEGĖ TVARTAI.

Raseinių apskrity, Girkalnio valsčiuje, Liucnavo kaime vidurnaktį iš nežinomos priežasties užsidegė Juozo Bartkaus tvartai ir daržinė, kurioje buvo sukrautas visas pašaras (dobilai ir šienas).

ŽMOGUS GYVENA KAMBARY BE DURŲ.

Panemuniškio namuose Kaune nuomavo butą buv. "Naujo Pasaulio" redakcija. Šiuo butu redakcija nebuvo patenkinta, o geresnį gavusi, savininkui pažadėjo jį apleisti. Redakcijai šio buto dar neapleidus, savininkas jį išnuomavo tulam žydų tautybės siuvėjui ir iš jo gavo už kelis mėnesius pirmyn nuomą. Siuvėjas, negalėdamas iškrapštyti redakcijos, savo mantą ir dirbtuvę susikraustė pro langą į greta nuomojamo buto esantį tuščią kambarį, kuriame ir apsigyveno.

Nors "N. Pasaulio" redakcija likvidavosi ir sustojo ėjęs laikraštis, bet jo leidykla patalpos neužleidžia. Siuvėjas laipioja pro langą, taip jis priiminėja ir savo klijentus, žodžiu, gyvena kaip paukštis inkilėly.

"N. Pasaulio" leidyklai už buto neapleidimą buvo iškelta byla. Teisman stojo buvęs "N. P." redaktorius Račkauskas, bet kadangi jis neturėjo įgaliojimų leidyklą atstovauti, teismas bylos nagrinėjimą atidėjo. Kol byla išsispręs, šaltis pro langą laipiojantį siuvėją iškraustys. Taip žmonės Kaune vargsta dėl butų stokos.

KAUNE TROKAS ĮKRITO Į NEMUNĄ.

Kauno keleivių prieplaukoje atbulas įkrito nuo krantinės į Nemuną "Neries" b-vės trokas. Troko paskutinieji ratai atsirėmė į Nemuno dugną, o pirmutinieji pasiliko kaboti ant krantinės.

Tą patį vakarą trokas vargais negalais iš Nemuno buvo ištrauktas.

"VAIKELIO JĖZAUS" ĮSTAIGOJE PRAKTIKUOJAMA INKVIZICIJA.

Už vaikų kankinimą 4 klerikalai atsidurė teisme.

Šiomis dienomis Kaune pabaigtas tardymas dėl inkvizicijos Vaikelio Jėzaus draugijos prieglaudoje. Už vaikų kankinimą tardytojas patraukė teisman šiuos klerikalus: Joną Ženauską, Vaikelio Jėzaus amatų mokyklos mokytoją, Joną Lenkevičių, Vaikelio Jėzaus draugijos prieglaudos ukio vedėją, Vladą Petriuną ir Vaikelio Jėzaus draugijos amatų mokyklos šaltkalvystės instruktorių Adomą Paulauską.

Tos bylos turinys toks:

Pereitą vasarą Vilijampolės gyventojo Jono Ženausko prapuolė trys veisliniai šuniukai. Vieną dingusių šuniukų rado Vaikelio Jėzaus draugijos prieglaudos vaikai, Jurgis Vaitavičius ir Pranas Kavaliauskas. Nors vaikai teigė, kad šuniuką radę, Ženauskas tuo netikėjo ir teigė, kad visus tris šuniukus vaikai pavogė. Ženauskas apie tai pranešė Vaikelio Jėzaus prieglaudos vedėjui Kamantauskui, kuris pažadėjo dalyką sutvarkyti. Negavęs atsakymo Ženauskas vakare atėjo pats pas vedėją Kamantauską šuniukų dingimo reikalu.

Buvo pradėta šuniukų dingimas aiškinti. Į Kamantausko buto prieangį atsivedė prieglaudos vaiką Vaitavičių ir reikalavo prisipažinti. Išsigandęs vaikas pareiškė nuomonę, kad šuniukus gal paėmęs prieglaudos auklėtinis Turonis, dirbąs Kapulskio kepykloje.

Ženauskas ir Lenkevičius nuėję į tą kepyklą, kur dirbo Turonis, ir atsivedė jį į prieglaudą. Kamantausko bute Turonis buvo kvočiamas, o prieangy kamantinėjamas Vaitavičius. Prie kamantinėtojų prisidėjo Paulauskas. Bekamantinėjant Lenkevičius kelisyk Vaitavičiukui sudavė kumštimi, Petrunas grąsino diržu, o Ženauskas sako, kad diržas niekis—reikia susirasti rykštę ir mušti per šlapią skudurą.

Ženausko pasiulymas buvo priimtas: Petriunas papiovė karklą, jį į dalis suskaldė, suskaldytas dalis sudėjo į vytinį, atsinešė druskos, Vaitavičiuką apnuogino, apnuogintą vietą uždengė šlapiu skuduru, ant skuduro užpylė druskos ir pradėjo vaiką plakti. Ženauskas vaiką laikė, o Petriunas plakė. Plakė tol, kol vaikas pažadėjo šuniukus surasti. Lenkevičius ragino vis daugiau pridėti ir smarkiau kirsti, o Paulauskas egzekucijos metu laikė duris.

Nuplakus Vaitavičiuką, į inkviziciją buvo atvestas antras vaikas — Kavaliauskutis, bet tam pavyko išstrukti.

Bemušant Vaitavičiuką, Ženiauskas atsiminė, kad anksčiau dingusi jo paklodė, tai spyrė Vaitavičiuką ir prie paklodės prisipažinti. Vaitavičiukas mušamas pareiškė, kad paklodę gal žinąs prieglaudos vaikas—Mažeika. Tuojau buvo atvestas Mažeika, kuris tokiu pat budu buvo nuplaktas. Bet Mažeika ir nuplaktas neprisipažino.

Paskui Lenkevičius vaikus nuvedė į prieglaudos virtuvę ir liepė juos pavalgydinti, nes Vaitavičiukas nuo priešpiečių ligi vėlybos nakties buvo nevalgęs.

Be to, Lenkevičius paliepė kitiems prieglaudos vaikams pakaitomis saugoti, kad nuplaktieji vaikai iš prieglaudos nepabėgtų. Tačiau nežiurint stiprios sargybos, vienai tarnaitei padedant, rytojaus dieną Vaitavičiukas iš prieglaudos pabėgo pas motiną, gyvenančią Kaune.

Sužalotas vaikas buvo parodytas miesto gydytojui, kuris konstatavo žaizdas ir smugius.

Teismo medicinos apžiurėjimas buvo padarytas vienuoliktą dieną po inkvizicijos, bet vistiek rasta mušimo žymių. Be to, gydytojas pripažino, kad kuno sužalojimo budas kankinančio pobudžio. Todėl tie keturi "moderniški pedagogai" ir sodinami į kaltinamųjų suolą.

Tikėjimų Istorija. Parašė P. D. Chantepie de la Sausaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbon J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievaičių, relikvijų, bažnyčių, šventinyčių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais. Chicago, 1914, pusl. 1086.
Kaina $7.00

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevėliau PANEDĖLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panedėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpint.

Norint, kad garsinimas nesustrukdytų, sykiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už $1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajieškojimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesnėm raidėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajieškojimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajieškojimo kaina 50c.

Norint pajieškot su paveikslu, reikia pasiųst fotografiją ir klaust kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KALĖDINĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ

LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO

EUROPA	Lapkričio 26
DEUTSCHLAND	Gruodžio 1
HAMBURG	Gruodžio 7
BREMEN	Gruodžio 14
NEW YORK	Gruodžio 15

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jusų Europos giminėms.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
252 BOYLSTON ST., ... BOSTON, MASS.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS
SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JŪSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.
KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c markę.

"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĖJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomųs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi.
Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai.
Amerikoje: Metams $4; Pusei metų $2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"
ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

Lawrence'o Lietuvių Moterų Kliubas turės vakaruškas.

Lapkričio 3 dieną Lawrence'o Lietuvių Moterų Piliečių Kliubas turėjo susirinkimą ir apsvarstė daug dalykų. Ant pat galo nustatyta planas vakaruškoms, kurios įvyks šios subatos vakarą, 19 lapkričio. Į susirinkimą buvo atsilankę ir trys politikieriai, kurie prašėsi, kad moterys leistų jiems pakalbėti. Moterys sutiko ir jie žadėjo užtai duoti dovaną rengiamoms musų vakaruškoms. Susirinkimas nutarė duoti dovaną kaip siurpryzą prie įžangos tikietų. Taigi moterys tikisi savo vakaruškose turėti daug publikos. **A. Markevičiutė.**

Mass. valstijos rinkimai.

Pereitos sąvaitės rinkimuose Massachusetts valstijoj laimėjo republikonai, pravesdami savo kandidatą Saltonstallą į gubenatorius. Jis gavo 907,997 balsus, kuomet demokratų Curley surinko vos tik 792,158. Bet valstijos prokuroro vietą laimėjo demokratas Dever. Gal demokratai butų ir savo gubernatorių išrinkę, jeigu jie butų turėję netiek susikompromitavusį kandidatą. Dabar Massachusetts legislaturą kontroliuos republikonai.

"Policmanas" apiplėšė merginą.

Apsimetęs "specialių policmanu," nežinomas apgavikas prisitaikė prie vieno restorano kasierkos, kad ji duotų jam panešėti restorano pinigus, kuriuos nešėsi bankan. Sako, čia neatsargu merginai pinigus nešti. Mergina padavė jam $325. "Dabar tu eik pirma ir nežiurėk atgal," tarė jai tas globėjas. "Mes, girdi, turim žinių, kad čia tave tyko užpulti plėšikai; jeigu jie tave griebs, tai mes juos užklupsim iš užpakalio."

Mergina atėjo iki banko durų visai nesidairydama. Bet kai ji čia atsisuko į tą "specialistą policmaną" pasiimti pinigus, nebuvo nei to "policnamo," nei pinigų.

Iš Brigham aiskrymo kompanijos ofiso Cambridge'uje vagys išvežė visą seifą su $1,000.

MIRĖ AGNIEŠKA MASIULONIENĖ.

Lapkričio 1 mirė savo namuose, So. Bostone. Velionė jau nuo senai negaliavo. Apie trejetą metų buvo suparaližiuota, vėliau aukšto kraujo slėgimas ir paskutiniu laiku pasireiškė inkstų liga, ir nebuvo atsparumo ją nugalėti. Velionė visą laiką gyveno Bostone ir dalyvaudavo su pažangiais lietuviais. Ji paėjo iš Vaitkų šeimos nuo Papilės, Šiaulių apskričio. Palaidota šv. Mikolo kapuose Bostone, lapkričio 4 d. Paliko vyrą, du brolius ir seserį. Lai buna jai amžina atmintis. **Dr-gas.**

Ignas Kubiliunas ir Ona Baltrušiutė sutrenkti automobiliaus nelaimėj.

Pereito nedėldienio naktį ant South Bostono tilto įvyko automobiliaus nelaimė, kurioj buvo sutrenktas žinomas vietos lietuvių dainininkas Ignas Kubiliunas ir p-lė Ona Baltrušiutė, taip pat dainininkė. Tą naktį lijo lietus ir tiltas buvo labai slidus. Paslidusi Kubiliuno mašina nučiuožė apie 100 pėdų ir atsimušus į tilto atramą sudužo. Jeigu ne atrama, automobilius butų galėjęs nudardėt nuo tilto. P-lė Ona Baltrušiutė buvo nuvežta į Carney ligoninę, bet pasirodė, kad sužeidimas nepavojingas, todėl, suteikus pirmutinę pagalbą, ji buvo paleistą namo. P-lė Baltrušiutė gyvena prie 948 East Broadway, o Ig. Kubiliunas prie 124 G st.

Socialistų susirinkimas.

LSS. 60 kuopos nepaprastas susirinkimas įvyks Lapkričio 18, pėtnyčioje lygiai 8 vakare, "Keleivio" ofise. Visi draugai butinai malonėkite susirinkt laiku. Turime keliatą svarbių reikalų aptarimui. **Valdyba.**

Traukinys užmušė 3 žmones automobiliuje.

Pereitą nedėldienį ties Shirley miesteliu traukinys sudaužė automobilių ir užmušė 3 žmones, kurie juo važiavo skersai geležinkelį. Užmušti buvo du vyrai ir viena moteris; viena moteris išliko da gyva, bet taip sunkiai buvo sužeista, kad ligoninėn buvo nuvežta be žado ir nieko pasakyt negalėjo. Pagal automobiliaus numerį buvo susekta, kad tas automobilius prigulėjo tulam Antanui Reškowskiui iš Gardnerio.

Bostono policija pradėjo mokinti žmones vaikščioti skersai gatvės tik paskirtose vietose. Jei pamatys ką einant įstryžai gatvės, tokiam duos spausdintą kortą su įspėjimu.

Policija saugoja Vokietijos konsulatą.

Bostono policija dabar dieną ir naktį saugoja Vokietijos konsulatą prie 131 State st. Nacių konsulo Kurto Bohmės rezidencija taipgi saugojama, nes Bostone, kaip ir New Yorke, vokiečių konsulai gavo laiškais grasinimų, kad jie busią išdinamituoti.

20,000 žmonių paradas.

Pereitą penktadienį Bostonas minėjo karo paliaubų paskelbimo dieną. Buvo surengta eisena, kurioj dalyvavo kariuomenė, legijonieriai ir šiaip visokios organizacjios. Kaip laikraščiai apskaito, parade maršavo apie 20,000 žmonių. Maršavo ir lietuviai legijonieriai.

Nukrito nuo stogo ant aštrios tvoros.

Quincėj pereitą penktadienį burys vaikėzų laipiojo stogais ir vienas jų nukrito 40 pėdų žemyn, tiesiai ant statinės tvoros ir užsimovė kaip ant šakių. Nuvežtas ligoninėn da gyvas, bet negyvens.

Vaikas su degtuku padarė $33,500 nuostolių.

Radęs degtuką, mažas vaikas Chelsea'je padegė sausą žolę. Ugnis pasiekė triobas ir kilo gaisras, kuris padarė $33,500 nuostolių.

Gatvėkarių kompanija pakelia mokestį.

Bostono Elevated kompanija, kuri kontroliuoja visas gatvėkarių linijas, paskelbė pereitą sąvaitę, kad nuo 19 lapkričio ji panaikinsianti 5 centų "fėrus." Mat, iki šiol buvo keliatas trumpų linijų, kaip tarp South Bostono ir South Stationo, kur už pervažiavimą buvo mokama "penktukas," kuomet ant ilgesniųjų linijų reikėjo mokėti 10 centų. Dabar gi kompanija nutarė padaryti visus "fėrus" po 10 centų. Tas esą reikalinga deficitui išvengti, nes šiais metais kompanija turėjusi apie $3,000,000 nedatekliaus. Fėrai su transferiais pasilieka taip kaip ir buvo. Mokyklų studentams pasilieka 5c. fėras.

Nepamirškite jaunuolių.

Lapkričio 19, Lietuvių salėje, So. Bostone, LDS. Jaunuolių kuopa rengia pirmus savo šokius. Bus geros orkestros ir tikrai smagiai galės pasilinksmint šiame jaunuolių parengime. Mes kviečiame visus lietuvius musų parengime dalyvauti ir pasilinksmint su savo jaunuoliais. **Reng.**

Lietuvių Kvietkynas.

Du lietuviai jaunuoliai, V. Žarnauskas ir A. Zardeckas užlaiko puikiausias gėles po num. 323 Broadway, South Bostone. Turi sąryšius su didžiausiais gėlynais Bostono apielinkėje ir pas juos gėlės buna visados šviežiai nuskintos. Bukietus vestuvėms ir kitokiems pokiliams pristato iki 20 mylių.

Radio programa.

Šeštadieny, Lapkričio 19, radio programa per stotį WORL, 8:00 val. ryte. (1) Dainininkė Ona Turauskienė iš Cambridge; (2) Žinios; (3) V. Minkienė iš So. Bostono pasakys pasaką.

Lapkričio 20, radio programa per stotį WORL nuo 9:30 ryte bus sekanti: (1) Cosmopolitan Strings orkestra iš Norwoodo; (2) Šešios Birutės iš Bostono vadovaujant V. Minkienei. **Step. Minkus.**

Įvažiavo automobilium į upę.

Netoli nuo Saugus miestelio pereitą penktadienį į Pines upę įvažiavo automobilium tulas George Wyatt. Žmonės jį ištraukė iš paskendusios mašinos ir išgelbėjo gyvybę. Sakoma, kad važiuodamas jis matė du tiltu, kur iš tikrųjų buvo tiktai vienas. Jis pataikė ant to, kirio nebuvo, ir atsidurė upėj.

Somervillėj penki padegimai.

Apvaikščiojant Paliaubų Dieną, pereitą sąvaitę Bostono priemiesty Somervillėj kilo 5 gaisrai, ir policija sako, kad visi penki buvo tyčia padegti.

Pereitos subatos naktį ant Back Bay, prieš Ritz Carlton Hotelį, buvo išplėšta kailių krautuvė. Vagys išnešė kailių už $4,000.

GEO. C. STUKAS
FOTOGRAFAS
DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.
PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.
453 Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2029
NORWOODE STUDIA
681 WASHINGTON STREET
NORWOOD, MASS.

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

CAMBRIDGE, MASS.
DIDELIS BALIUS METINIS
RENGIA LIETUVOS SUNŲ DRAUGYSTĖ, Padėkavonės Dienoj,
Ketvirtadieny, 24 LAPKRIČIO-NOV., nuo 7 vak.
ELKS SVETAINĖJE
Prie CENTRAL SQUARE, CAMBRIDGE, MASS.
Bus gera muzika, linksmai pasišokti. Užprašom visus vietinius, ir visos apielinkės kaip jaunus taip ir senesnius atsilankyti. Bus valgių ir įsigert kiek kas norės. Gries L. Buinio Jr. orkestra. Įžanga: Moterims 35c.; vyrams 45c. Kviečia KOMITETAS.

In Move to Reduce Deficit

'EL' Trustees Apply Regular 10¢ Fare to All Rides

Since 1932, the Boston Elevated Railway has been operating at an annual deficit which by law has been assessed upon the taxpayers in the cities and towns served.

Since 1929, annual operating expenses (over which the trustees *have control*) have been reduced by $5,300,000.

Fixed charges (over which the trustees *have no direct control*) have remained practically constant. These fixed charges now amount to 37% of total income.

Since 1929, total annual income has dropped by more than $8,000,000.

A substantial increase in revenues would materially reduce the burden now carried by the taxpayers.

Accordingly, as an experimental step towards reducing the deficit, the 5¢ local rides will be discontinued on Saturday, November 19, for a trial period. The regular 10¢ fare with present transfer privileges will be in effect on all lines. The 5¢ pupils' ticket will not be changed.

Board of Trustees

Boston Elevated Railway

PIRMI METINIAI **ŠOKIAI**
Rengia So. Bostono L. D. S. Jaunuolių kuopa,
SUBATOJE,
Lapkričio-Nov. 19, nuo 7 vakare
LIETUVIŲ SALĖJE,
E ir SILVER STREETS. SOUTH BOSTONE.
Gros Puiki Al Stevens' Orkestra ir Paul Peter's Collegians, Apatinėj Salėj.
Įžanga: Ladies 25c. Vyrams 35c.
Malonėkite visi lietuviai dalyvauti su savo jaunuoliais ir gražiai su mumis pasilinksminti.
RENGĖJAI.

Rašomos Mašinelės
UNDERWOOD TYPEWRITER
Geriausios rušies, su gražiu baksu, paranku neštis kur tik nori. Mokiniam labai reikalingos, nes daug palengvina darbo moksle. Dabar išėjo visai naujas, vadinamas "Students' Model."
Kaina su visais parankumais tik $42.50, seniau buvo $54.50.
Galite gaut ant lengvų išmokėjimų. Taigi nelaukit nieko, užsisakykit tuojaus.
PARDUODAM, MAINOM, TAISOM:
Laikrodžius, Žiedus, Akinius, Radios, Šaldytuvus, Skalbiamas Mašinas, viskas geriausių Kompanijų. Kainos musų prieinamiausios.
ROLAND KETVIRTIS & CO.
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

Tel. SOU 4115 Res. SOU 9714
BROADWAY FLORIST
Gėlės Visokiam Reikale
Mes specializuojam Vestuvių ir Sermenų Bukietais.
Veltui pristatom iki 20 mylių.
Savininkai:
A. Zardeskas, W. Zarnauskas.
323 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Seniau žmonės
prašydavo "ELIAUS"
Dabar jie reikalauja
"PICKWICK"

UNITED BREWERS INDUSTRIAL FOUNDATION MEMBER
IŠ KRANO — PARODYK Į TĄ KRANĄ
BONKOM — 12 ANCŲ IR PILNOM KVORTOM
BREWED BY HAFFENREFFER & CO., INC., BOSTON, MASS., *BREWERS SINCE 1870*

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
167 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. KENmore 5807
Dr. Wm. D. Wheeler
SPECIALISTAS ODOS LIGŲ
Valandos: 2 iki 5 po pietų.
452 BEACON STREET,
BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12 nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9. Seredom 9 iki 12 ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS

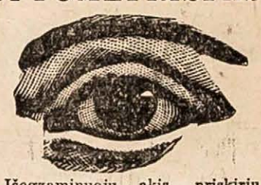

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVĖRO)
CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKA
APTIEKA
SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston 1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAS
Prenumerata metams:
Amerikoje .....
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur .....
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje .....
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų .....
Apskelbimų kainų klauskit a
Kreipiantis su kokiais nors reik
adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, M

NO. 47 Keleivic SOUt

Londone Lau rio Ultimatu

11 GRUODŽIO BUS KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMAI.

Vokietininkai jau sudarė uniformuotą hitlerininkų brigadą.

Bostono "Evening Transcripto" korespondentas Bronner telegrafuoja iš Londono:

"Nenusistebėkit, jei kurią nors dieną išgirsite, kad Hitleris jau pasiuntė Lietuvai ultimatumą, reikalaudama grąžinti Vokietjai Klaipėdą, taip kaip jis pareikalavo, kad Čekoslovakija atiduotų Vokietijai Ziudetiją.

"Ir šį kartą Hitlerio ultimatumas turės daugiau pagrindo negu Ziudetijos klausime. Nes Ziudetija niekados prie Vokietijos neprigulėjo, o Klaipėda ir jos užnugaris iki pasaulinio karo buvo Vokietijos teritorija, tik po karo ji teko Lietuvai. Tas buvo suriašta su Vilnium. Kadangi lenkai užgrobė seną Lietuvos miestą ir karą laimėjusių valstybių ambasadoriai 1923 metais pripažino, kad dabar Vilnius priklauso jau Lenkijai, tai lietuviai nutarė iš tos lekcijos pasimokinti ir užgrobė Klaipėdos kraštą. Vokiečiai tada negalėjo tam pasipriešinti, ir 1924 metų kovo mėnesį Tautų Lyga nutarė, kad Klaipėda dabar reikia pripažinti Lietuvai."

Tai taip šitas korespondentas piešia Klaipėdos reikalą iš Londono. Matyt, taip dabar į Klaipėdos klausimą žiuri Chambelrain ir valdžia, kuri palaimino Čekoslovakijos padalinimą. Taigi aišku, kad Chamberlainas yra pasiruošęs užginti Hitlerio ultimatumą ir Lietuvai.

Gruodžio 11 dieną Klaipėdos krašte bus seimeliniai rinkimai ir vokietininkai tiems rinkimams ruošiasi labai atkakliai. Lietuviams jie net atiminėja balsavimo teises. Pereitą subatą Associated Press pranešė, kad Klaipėdoj jau įsikurė uniformuotų hitlerininkų brigada. Jie įsitaisė lygiai tokias pat uniformas, kaip Hitlerio jaunimas Vokietijoj.

Uniformuotiems Klaipėdos naciams vadovauja Dr. Neumann, tai yra tas pats išdavikas, kuris už sąmoksl atplėšti Klaipėdą nuo Lietuvos 1935 metais buvo nuteistas 12-kai metų kalėjimo, bet pereitą vasario mėnes buvo Smetonos malone paleistas.

Dabar Neumannas ja viešai ruošia Klaipėdos nu Lietuvos atplėšimą. Jis ja išstatė savo kandidatura Klaipėdos krašto seimelį i pereitą sąvaitę pareiškė "Pakol Lietuvos apsaugo įstatymas ir kiti Kauno val džios patvarkymai nebu Klaipėdos krašte atšaukt patol nebus galimos jokio musų derybos su priešu."

Taigi Neumannas atvira skelbia, kad Lietuvos val džia yra Klaipėdos krašt priešas, su kuriuo jis atsisa ko net derybas vesti.